

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 4 (3071) 2009 JANUARY - SAUSIS 27 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Naujuose poveikiuose

Apie globalizmą spaudoje vis dažniau pasisakoma, daugiausia tą dar ne visai aiškų reiškinį neigiamai apibūdinant. Filosofo Romualdo Ozolo nuomone, globalizmas esąs praeinantis reiškinys, bet paliksiąs pėdsakus istorijoje ir žmonėse. Kaip ilgai tas naujas reiškinys tęsis ir kokius pėdsakus paliks, nelengva būtų šiandien tarti.

TOLYDŽIO laikas rodys, kokia linkme ta naujovė, virstanti gyvensena, skverbsis ir kas iš to išeis. Šiandien ir labiausiai besidomintiems ta daugumą liečiančia slinktimi nelengva pranašauti, ką tas globalizmas keis, ką labiausiai paveiks. Nelengva nė pastebėti, ką jis jau yra atlikęs, kas priklauso jam? Tokius klausimus keliant, pirmiausia mums kyla ir rūpestis, kaip tas globalizmas paveiks tautas ir valstybes? Kad kosmopolitinės idėjos derinasi su globalizmu, turbūt nebūtų daug suklysta taip teigiant. Tačiau ne visos teorinės prielaidos ir iš jų išplaukiantys sprendimai ne visada ir ne visiems būna tikrieji atsakymai. Todėl šių dienų pasaulio ateities svarstytojų išvados apie galimus esminius visą žmoniją liečiančius persitvarkymo pokyčius dar nesusilaukia platesnio dėmesio. Žinoma, globalinė ir jau prasidėjusi atvirų rinkų politika, stiprinanti atskirų kraštų bendradarbiavimą turės turėti įtakos ir kitoms gyvenimo sritims, gal ir naujoms pasaulėžiūroms susidaryti. Kaip ten bebūtų, šiandien dar kiekviena tauta, ypač tos, kurios neseniai išsilaisvino iš sovietinės imperijos, taigi ir Lietuva, įtemptai žiūri pirmiausia savo reikalų, nors tenka derintis prie sąjunginių struktūrų, į kurias savo noru įsijungė, kad ekonomiškai stiprėtų, kad saugiau galėtų jaustis. Tie įsijungimai juk ir buvo atlikti tik ta dingstimi, kad mums, ne kam kitam, būtų geriau. Taigi pirmenybė – mes. Jei taip – išvada aiški: teks saugotis, kad jokie tarptautiniai junginiai ar globalinės vilionės neištumtų mūsų iš užimtų pozicijų. O jos aiškiai yra nusakytos Konstitucijos straipsniu, kuriame pabrėžiama, kad tauta kuria valstybę.

NAUJŲ sociologinių, ekonominių bei politinių konstrukcijų ar ir kitokios gyvensenos planuose gali atsirasti tautos pirmenybę neigiančių ar siaurinančių nuostatų, skirtingų pažiūrų į tautų kultūras, jų puoselėjimą bei išlaikymą, nebelaikant dvasinio tautos paveldo dideliu turtu, stabdančiu greitesnį tautų bei rasių maišymąsi. Sakytume, nėra ko baimintis ar spėlioti, kaip globalizmo formuojamos santvarkos veiktų ir kokie reikalavimai iškiltų mažoms tautoms, kaip visa tai būtų priimta. Tačiau nesunku pastebėti ir jausti, kad jau dabar polinkiai kitaip orientuotis, negu tautai būtų naudinga, veržiasi atitinkama sparta. Tą naujoji orientacija atrodo kaip geras, modernus derinys geresniam gyvenimui užsitikrinti. O tai ne vienam sukelia tokią būseną, kad ką nors dabar daryti ateičiai, rodosi visai beprasmiška. Tada “išmintingiausiai” tampa tie, kurie gyvena šia diena. Bet ar šitaip gyventi gali tauta? Šiandien labai jautriai diskutuojami pilietybių klausimai. Kai kurie tuo reikalu pasisakymai aiškiai byloja norą laimėti ką nors dabar, sau pačiam, kovoti dėl teisių, kurios formaliai neįteisintos. Žinoma, kiekvienas, turintis daugiau pilietybių nei vieną, gali jaustis labiau privilegijuotas ar labiau įvertintas, laisvesnis, labiau apsaugojantis, nes ne vienos valstybės globojamas. Tai tiesa. Tačiau reikėtų pagalvoti ir apie priešais bei įsipareigojimus toms valstybėms, kurios tave globoja. Norą įsipilietinti kur tik būtų įmanoma, galima jungti su polinkiu į kosmopolitinį mąstymą. O tai ir su globalizmu geriau derintųsi. Mūsų išeivių būklė speciali, taigi ir išimčių verta. Bet kaip įsivaizduotume nutautėjusį išeivį su dviem pilietybėm? ČS

Žiema Lietuvoje – gamta ir miestas. Tarp ramių kalvų dar vis sruvenantis upelis (viršuj); Šv. Pranciškaus ir Bernardinų šventovė Vilniuje (apačioje) Miesto ntr. E. Jurčio

Bendrų tapatybės bruožų ieškant

Lietuviškumas nėra vien geltonas, žalias ir raudonas

DEIMANTĖ DOKŠAITĖ

Būna lietuvių ir per brūkšnelį

Iš Lietuvos yra išvykę per 400,000 žmonių. Ar jie išlaikys savo tapatumą? O gal labai greitai nutautės? Jei išlaikys tapatumą, tai koks jis bus? O gal tapsime nieko bendro neturinčia bendrija – visi vadinsimės lietuviais, bet mūsų neįjungs bendros vertybės? Tokius klausimus kėlė diskusijų klubo “Tapatybės labirintai” iniciatoriai žurnalistas Virgis Savukynas ir Lietuvių grįžimo į Tėvynę centro direktorius Žilvinas Beliauskas trims Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) mokslininkams ir susirinkusiai publikai į pasiūnekėjimą, pavadintą “Ar emigrantai išlaikys lietuvišką tapatybę?”.

VDU docentas antropologas Vytis Čiubrinkas į diskusiją įvedė išvietinimo sąvoką. Migrantus (tiek emigrantus, tiek imigrantus ar reemigrantus) jis vadina žmonėmis judesy. Ir čia išryškina dvi sampratas – išsisklaidymo (kai išvykusieji gyvena atsirboję nuo Tėvynės ir savų tautiečių) ir diasporos (geto tipo bendruomenė). Bet sako, kad jų šiandien nebepakanka ir įveda dar trečią – transnacionalizmą, tai tarsi tarpinis variantas tarp dviejų minėtų ir labiausiai atitinka šiuolaikinę emigraciją.

Nukelta į 4-tą psl.

Šiame numeryje

Tradicijos visais laikais – 2 psl.

Laisvės kovotojas rašo – 3 psl.

Istorinės ir geografinės reikšmės vietos – 4,5 psl.

In Memoriam – 6 psl.

Puikūs išpūdžiai, malonios pažintys – 8 psl.

“Amžių sutartinė” – 9 psl.

Įtampa ir mūsų gyvenimas – 10,11 psl.

Agresija nepateisinama – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)

\$90 - garbės (paprastu paštu) • \$140 - garbės (1 klasės paštu)

Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)

JAV: \$90 - reguliari, \$110 - garbės • \$150 - 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY

Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc. **Annual subscriptions:** *In Canada* - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140. *Overseas* - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). *USA* - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs (Agreement No. 40012376. PAP Registration No. 09408, CPM 1001760), and we thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news.

Canadā

RELIGINIAME GYVENIME

Naujametinis Taize jaunimo susitikimas prasidėjo 2008 m. gruodžio 29 d. Belgijos sostinėje. 2000 savanorių talkininkų Briuselyje jau buvo nuo gruodžio 27 d. Tūkstančiai jaunuolių įsikūrė pas juos priimančias šeimas, bendruomenes ar parapijas. Sulaukta maždaug 30,000 jaunų žmonių, daugiausia iš Europos, bet taip pat ir iš kitų pasaulio kraštų. Pirmą dieną buvo numatyta bendra vakarienė Briuselio parodų rūmuose ir pirmoji bendra malda bei meditacija, vadovaujama Taizė bendruomenės prioro brolio Aloyzo. Kitą dieną vyko teminiai susitikimai bei diskusijos, didelį dėmesį skiriant bendros Europos idėjai ir Europos sąjungai. Daugiausia piligrimų atvyko iš Lenkijos, maždaug 9,000 jaunuolių, o maždaug po 2000 prancūzų, italų ir vokiečių, apie 1500 Ukrainos jaunuolių. Kelionėn į Briuselį buvo užsiregistravę per 900 lietuvių.

Pasaulio jaunimo diena, vykusį Sydney, Australijoje, 2008 m. vasarą sužadino naujų pašaukimų, atsivertimų ir sugrįžimų, teigia šventės rengėjas, Sydney arkivyskupas kardinolas George Pell. Duomenys liudija apie prasi-dėjusį atsivertimų daugėjimą. Kardinolas sužinojo iš vieno klebono apie 25 jaunų ir pagyvenusių australų pareišką norą tapti katalikais. Į Sydney arkivyskupijos kunigų seminariją įstojo 7 kandidatai, o kito svarbaus Australijos didmiesčio, Melburno, kunigų seminarija patenkino aštuonių vyrų prašymus priimti. Ką tik baigėsi nauji katechetų kursai, o bažnytiniai sąjūdžiai dėl išaugusios paklausos pradėjo organizuoti papildomas rekolekcijas jaunimui. Jis kreipė dėmesį į Australijos jaunimo

pamėgtas katechezes. Daugelyje parapijų nuspręsta katechezei skirti pastovų dėmesį. PJD renginys Australijos Bažnyčiai taip pat padėjo naujomis akimis pažvelgti į Australijos čiabuvių sielovadinę padėtį ir poreikius.

Bažnyčia Prancūzijoje 2008 m. šventė Marijos pasirodymo Lurde 150-ąsias metines, ir baigėsi popiežiaus Benedikto XVI apsilankymu. Tačiau 150-osios Marijos pasirodymų metinės 2009 m. bus pratęstos iki "Šventosios Bernadetos metų". Šiomet kviečiama susipažinti su Mariją regėjusia Bernadeta ir su jos tolesniu gyvenimo keliu, kurį Bažnyčia pripažino šventu, kitaip tariant, galinčiu būti pavyzdžiu ir gaire visiems tikintiesiems.

Bernadeta Soubirous, gimusi 1844 m., būdama 14 m., pirmą sykį išvydo gražią "Ponią", kuri vėliau prisistatys "Nekaltojo Prasidėjimo" vardu. 1858 m. liepos 16 patyrė paskutinį, 18-ąjį regėjimą. Jie išgarsino Bernadetą, tačiau taip pat tapo įtarinėjimų ir kritikos pretekstu. Ji prieglobstį rado Lurdo miestelyje Gailestingumo seserų slaugos namuose, kur ji darbavosi, kol apsisprendė pati eiti vienuolės keliu. 1862 m. Tarbes vyskupas jau pripažino Bernadetos regėjimų autentiškumą. 1866 ji pradėjo Gailestingumo seserų noviciatą. 1875 m., jau sunkiai sirgdama, ji priėmė amžinuosius įžadus. Bernadeta mirė 1879 m. balandžio 19 d., sulaukusi 35 metų. 1907 m. buvo užvesta Bernadetos beatifikacijos byla. 1925 m. pop. Pijus XI ją paskelbė palaimintąja, o 1933 m. šventąja dėl degančio tikėjimo ir karštos meilės, dėl kuklumo ir nuolankumo, kuriuos popiežius įvardijo sektinu pavyzdžiu visiems katalikams.

Tradicijos visais laikais

Kun. R. PUKENIS

Kalėdiniai sveikinimai su plotkele anuomet buvo neįprastas užmojis, kuriam pritarė ir finansiškai rėmė pats Šv. Apaštalų Petro ir Povilo parapijos klebonas Jonas Juodelis. Atvirutės nebuvo itin kokybiškos, tačiau mums brangios kaip tų laikų relikvijos. Tiražas siekdavo iki 8,000. Atspausdintos šilkografijos būdu jos kainuodavo po 30 arba 40 kapeikų. Nors ir laikmės tam tikro atsargumo, vis tik vieną kartą tie dalykai užkliuvo. Vilnietis Rimantas Grainys buvo apsukrus ir visapusiškas. Jis gamino viską: paveikslėlius Pirmajai Komunijai, medalius, platino literatūrą. Atvykęs pas mane, jis įnešdavo pro didžiąsias šven-

tovės duris, o aš įeidavau – pro šonines. Per jo daugybę vizitų į įvairias klebonijas, jis buvo "draugų" pastebėtas. Jam teko mokėti baudą, rašyti pasižadėjimą, kad daugiau nebeplatins religinių dalykų. Baudos kvitą pasiuntėm anapus sienos (o be reikalo), reikėjo saugoti čia. 1985 m. gruodžio mėn. Panevėžio Vykdomajame komitete tardytoja Jatkevičienė mane klausinėjo, kas gamina krikšto paveikslėlius su Panevėžio Šv. Ap. Petro ir Povilo šventovės atvaizdais, kalėdinius sveikinimus? Kiek pamenu, tai buvo protinga moteris, kuri nepersistengė tardyti. Kaip sakiau, taip ir užsirašė: "Tai ponias, vieną kartą vienas užveža, kitą kartą kitas, tai ir pavardės nežinau. Negi jie pasisakys?...". Paskui mons. J. Juodeliui ji išsitarė, kad Robertas kleboną užstojo. Iš tikrųjų buvo graži pastoracinė darna tarp vikaro ir klebono. Tiesa, ir Katedros garbingas klebonas, dabar mons. J. Antanavičius, taip pat dalindavo sveikinimus parapijiečiams. O vis tik reikėjo kažką daryti, nenuleisti rankų. Žinojome, kad daugelis panevėziečių šito laukia. Pirmą kartą mes pradėjome platinti kalėdinius sveikinimus 1984 metų Advente.

Dar vienas likęs atvirukas su 1991 m. šv. Kalėdomis: Ir vėl susėsime prie švento Kūčių stalo. Nuostabus yra Kūčių vakaras. Tą tylią, ramią naktį žvaigždė Betliejuje sužibo, žodžiui tapus kūnu. Meilė gimė, kad kentėtų. Tiesa gimė, kad laimėtų.

Kūčių paprotys turi gilią

krikščioniškas tradicijas. Pirmaisiais krikščionybės amžiais po šv. Mišių žmonės susirinkdavo ir pasidėdavo ant stalo, ką turėdavo. Valgydami dalindavosi, netgi vienas kito nepažinoję, sveikindavosi ir tapdavo tikėjimo broliais ir seserimis. Tai graikiškai reiškia agapė – meilės pokylis. Dar dabar kai kuriuose Prancūzijos kaimuose žmonės po šv. Mišių susirinkę valgo lauždami bandeles... Paplotėlis, kurį dalijamės prie Kūčių stalo, simbolizuoja paskutinę vakarienę, šienas primena Kristaus gimimo vietą – tvartelį arba grota, prėskučiai, žuvis yra eucharistiniai pasninko valgiai. Dvylika valgių simbolizuoja dvylika apaštalų ir mėnesių. O šalia esanti eglutė – gyvybės medį.

Nepajutome, kai prabėgo 20 nepriklausomos Lietuvos metų. Gyvename taikoje ir laisvėje, kuri pamažu vis stiprėja. Nors ji trapi, bet turime savo mažą kampelį, apkarpytą, išdraskytą ant Nemuno, Nevėžio krantų. Vaikai išblaškyti arba patys pasklidę laimės ieškoti. Kapitalistai bankininkai iššaukė finansinę krizę. Na, ir ji praeis. Šv. Jonas Krikštytojas vis išpėja, kad būtume pasiruošę. Kas įvyks rytoj? Niekas neprilygs istoriniam įvykiui – Kristaus gimimui. Vargonai gaudė dievišką melodiją: o Gloria, Hosanna. Tau visada Aleliuja. Tavęs ieško tautų karaliai iš persų tolimos šalies. Tada ir dabar istorija kartojasi. O šv. Kalėdų rytą milijonai žmonių suklupo prie Prakartėlės, aukodami širdgėlą, svajas.

Marguette Park, Čikagoje, IL, (JAV) Švč. Mergelės Marijos gimimo šventovės altorius
Ntr. R. Jonaitienės

Tiria dvigubos pilietybės galimybes

Prezidento Valdo Adamkaus sudaryta teisės specialistų darbo grupė, turinti pateikti išvadas, kaip tobulinti pilietybės santykius reguliuojančius teisės aktus, neatmeta referendumo dėl dvigubos pilietybės surengimo galimybės, skelbia BNS. Prezidento patarėjos teisės klausimais Aušros Rauličkytės teigimu, šiuo metu yra svarstomi du variantai: ar pateikti vien tik Pilietybės įstatymo pataisas, ar siūlyti keisti Konstituciją ir atitinkamai keisti patį Pilietybės įstatymą.

Anot patarėjos, jei darbo grupė nuspręstų, kad Konstitucijos keitimas yra reikalingas, tokia išvada būtų seimui pateikta "geranoriška bendradarbiavimo forma", atsižvelgiant į tai, kad prezidentas neturi teisės inicijuoti referendumo.

A. Rauličkytė teigė, kad šiuo metu darbo grupė dirba, svarstydamą galimybes numatyti liberalesnę dvigubos pilietybės suteikimo tvarką, tačiau kartu išlaikant ir tam tikrus saugiklius.

"Dirbama ta kryptimi, kad būtų liberalesnis, platesnis dvigubos pilietybės taikymas", – sakė A. Rauličkytė.

Pasak patarėjos, darbo grupė turėtų baigti darbą iki vasario 1 d., kaip yra įpareigota, tačiau neatmetama galimybė, kad jos darbas gali būti pratęstas dar mėnesiui. V. Adamkus darbo grupę sudarė praėjusių metų spalio pabaigoje.

Prezidento dekretu sudarytoje darbo grupėje buvo paskirti dirbti Vilniaus universiteto teisininkai: buvęs Konstitucinio teismo (KT)

pirmininkas Egidijus Kūris, Arvydas Andriuskevicius, Dainius Žalimas, Mykolas Romeris universitete dirbantys buvęs KT teisėjas Egidijus Jarašiūnas, Gediminas Mesonis, Vytautas Sinkevičius, Elena Vaitiekienė ir buvęs KT pirmininkas Jonas Žilys bei seimo Teisės departamento direktorius Andrius Kabišaitis. Darbo grupės veiklą koordinuoja A. Rauličkytė. Diskusijos dėl dvigubos pilietybės užvirė ir iki šiol nesibaigia po to, kai 2006 m. rudenį KT išaiškino, jog pagal Konstituciją dvigubos pilietybės atvejai turi būti reta išimtis ir dvigubą pilietybę įteisinančius įstatymus paskelbė prieštaraujančius pagrindiniam šalies įstatymui. Minėtame KT nutarime taip pat buvo pažymėta, jog norint liberalizuoti dvigubos pilietybės suteikimą, būtina keisti Konstituciją ir tai gali būti daroma tik referendumu.

Šiuo metu Konstitucijos 12 straipsnio 2 dalyje galimybė turėti dvigubą pilietybę numatoma tik išimtiniais atvejais, tačiau šis klausimas yra aktualus užsienio lietuviams – tapę valstybės, kurioje gyvena, piliečiais jie iškart praranda Lietuvos pasą.

Pagal seimo vasarą patvirtintą naują Pilietybės įstatymą, dvigubą pilietybę gali įgyti užsienyje gimę Lietuvos piliečių vaikai ir tų valstybių piliečiai, su kuriomis Lietuva bus pasirašiusi sutartis dėl dvigubos pilietybės. Iki šiol Lietuva nėra pasirašiusi tokių sutarčių.

Prezidentas Valdas Adamkus per šiemet gegužę vyksiančius prezidento rinkimus yra siūlęs kartu surengti ir referendumą dėl dvigubos pilietybės. **Inf.**

Lietuviški kryžiai ir Šv. Kazimiero varpas prie Pasaulio lietuvių centro, Lemonte, IL (JAV)
Ntr. R. Jonaitienės

Laisvės kovotojas rašo

Bolševikų nukriukščionintoje ir žudo-
moje Lietuvoje iš naujo negailestingai
griaunama ekonomika ir naikinama dora.
Bet ir šioje liūdnoje aplinkoje yra viltį
keliančių ženklų. 2008 m. gruodžio 10 d.
Vilniuje Operos ir baleto teatre buvo mini-
mas dr. Vinco Kudirkos 150-sis gimtadienis.
Minėjimo programa buvo puiki, dvasinga.
Ne vienam išspaudė ašarą. Turbūt seniai
teatro patalpos matė tiek daug žmonių.
Visos vietos buvo užimtose. Lauke prie teatro
durų stovėjo daug žmonių, negavusių bilie-
tų. Tarp iškilmių dalyvių daug jaunimo. Tie-
siog, prieškarinis renginys. Deja, apie
Trispalvės 90-jų metų minėjimą negalima
nieko panašaus pasakyti. “Minia” – apie 30
senukų šaulių ir tiek pat civilių. Minėjimui
vadovavo Vilniaus meras Juozas Umbrasa.
Buvo tik vienas seimūnas Rytas Kupčinskas
ir nė vieno vyriausybės atstovo.

Pasiruošti ateičiai nūdieniam katalikui
nėra lengva. Blogio imperijos “apaštalai”
kuria įvairius projektus, kaip sunaikinti dorą
ir atitraukti žmogų nuo Dievo. Bet ačiū Die-
vui, turime ir naujų priemonių apsisaugoti.
Jau keletą metų Lietuvoje, – tiesa dar ne vi-
soje, veikia Šv. Marijos radijas. Tai didelė
dovana suvargusiai mūsų tautai. Klausykime
šito radijo pranešimų, mąstykime,
paremkime malda ir aukomis. Kiekvieną
dieną 7 val.vak. kalbamas Rožinis. Laisvės
kovotojai prašo, kad Dangus išgelbėtų
Lietuvą. Deja, ši intencija viešai neskel-
biama. Oficialūs asmenys teisinasi, kad gali
pakenkti pačiai stočiai. Gali ją uždaryti. Ne-
priklusomoje ir demokratinėje Lietuvoje
baimė auga... “Katalikų pasaulio” leidykla
išleido naują laidą *Naujasis testamentas*.
Knyga puikiai išleista, gerame popieriuje ir

kietais viršeliais. Pasinaudokime! Duok
Dieve, kad ši knyga būtų kiekvienoje šeimo-
je. Kunigas Gintas Jankauskas, Ariogalos kle-
bonas, nupirko savo parapijiečiams 100 šių
knygų. Sektinas pavyzdys.

Norint kovoti reikia turėti dvasinės
stiprybės. Pirminis žingsnis: mėnesinė
išpažintis, sekmadienių ir šventadienių šv.
Mišių lankymas, kasdieninė malda už
Bažnyčią ir Tėvynę. Melsti pašaukimų į ku-
nigų seminarijas ir vienuolynus. Šiais metais
Kauno kunigų seminarija, aptarnaujanti
Kauno arkivyskupiją, Vilkaviškio ir Šiaulių
vyskupijas turi tik tris naujus kandidatus. O
kiek kandidatų į kunigus liks po 6 metų?
Greitai nebeturėsime kunigų. Mūsų tikintie-
siams trūksta gražių pavyzdžių. Jaunimas
tiki į krepšinį, o suaugę – į pinigus.

Kasdien vakare skirkime bent pusva-
landį bendrai maldai už Tėvynę ir Bažnyčią,
už Lietuvos jaunimą, už nusidėjėlių atsiver-
timą. Išipareigokime padėti vieni kitiems
kūno ir sielos reikaluose, palaikyti religinę
ir tautinę spaudą. Melskimės ir už naują
vyriausybę. Ji prisiėmė sunkią naštą.
Sveikinu visus krikščionis, visus geros valios
žmones. Sveikinu visus laisvės kovotojus,
Vyčio Kryžiaus ordino kavalierius, parti-
zanus, politinius kalinius ir tremtinius, Lie-
tuvos karininkus ir karius, policijos
pareigūnus. Sveikinu visus, kurie tarnauja
užsienio kariniuose veiksmuose, kuriems
brangus Dievas ir Tėvynė Lietuva.

Sveikinu Jus ir visus Jūsų artimuosius.
Visokeriopos Užgimusiųjų palaimos ir glo-
bos! Prasmingų ir kovingų Naujųjų metų!
Pagarbiai – **Mons. Alfonsas Svarinskas**,
Laisvės kovotojas, Vyčio Kryžiaus
ordino kavalierius

SAVAITĖ LIETUVOJE

Riaušės prie Seimo rūmų

Į profesinių sąjungų su-
rengtą protestą Vilniuje,
Nepriklausomybės aikštėje,
sausio 16 d. susirinko arti
7000 žmonių. Dalis jų apgulė
Seimo rūmus ir mėgino į juos
įsiveržti, į juos mėtė sniego
gniužtes, kiaušinius, akme-
nis, alaus butelius, pomi-
dorus.

Prie parlamento durų
protestuotojų priekyje sto-
vėjo partijos “Frontas” va-
dovas Algirdas Paleckis. Mi-
nioje plevėsavo ir radikalo iš
Šiaulių Mindaugo Murzos
vadovaujamos organizacijos
vėliavos. Kalbėtojai kriti-
kavo vyriausybę dėl spartos
priimant mokesčių įstaty-
mus, dėl tautą nuskurdin-
sio “Leo LT” projekto. Pro-
testuojama buvo ir prieš val-
džios taupymo planus, ji ra-
ginama taupyti ne mažinant
tarnautojų pareiginį darbo
užmokestį, finansavimą vie-
šąsias paslaugas teikian-
čioms įstaigoms, ne privati-
zuojant strateginius valsty-
bės objektus ar skubiai libe-
ralizuojant darbo santykius,
o mažinant valstybės valdy-
mo išlaidas, pirmiausia ne-
kuriant naujų ministerijų,
apmokestinant nekilnoja-
majį turtą, įvedant progre-
sinius mokesčius.

Taip pat reikalaujama
visuomenei rūpimais klau-
simais atsižvelgti į jos nuomo-
nę, socialinius ir ekonomi-
nius klausimus aptarti Tri-
šalėje taryboje, kurios svarba
esą sumenko. Jei valdžia ne-
atsižvelgs į jų reikalavimus,
vėliau gali būti organizuoja-
mas išpėjamas, ir po jo –
ir visos šalies streikas.

Rygoje ir Bulgarijos sos-
tinėje Sofijoje sausio vidury-
je vykę masiniai antivyria-
sybiniai protestai irgi baigėsi
riaušėmis.

Riausių nuostoliai

Per profesinių sąjungų
protestą prie Seimo rūmų
sausio 16 d. Vilniuje peršau-
tas II-ųjų Seimo rūmų vi-
sumos posėdžių salės stiklas.
Keliose vietose sudaužyti
salės langai. Apgadintas ir
šalia parlamento stovintis
Sausio 13-osios memorialas.
Iš minios į Seimo pusę buvo
svaidomi raudonos spalvos
milteliai. Seimo rūmų pasta-
tuose išdaužta apie 30 langų
stiklų, taip pat dužo netolie-
se esančio Gynėjų gatvėje
išikūrusio restorano stiklai,
apgadinti dar keli Seimo
apylinkėse esantys pastatai.
Seimo rūmų antpuolis biu-
džetui atsieis 233,000 litų,
skelbia BNS.

Apie 30 žmonių nuken-
tėjo per neramumus prie
Seimo rūmų. Po pustrėčios
valandos nuo protesto pra-
džios pareigūnams pavyko
nuo Seimo rūmų nustumti
agresyviai nusiteikusius da-

lyvius. Iš viso dėl neramumų
prie parlamento policija su-
laikė 151 asmenį, 32 uždaryti
į policijos areštinę. Visi jie –
Lietuvos piliečiai. Likusius
119 dalyvių policija baus už
viešosios tvarkos pažeidimą
ir pasipriešinimą policijos
pareigūnams. Jiems surašyti
administraciniai protokolai.
Nustatyta, kad 54 iš jų buvo
neblaivūs. Ikiteisminį tyrimą
dėl riausių organizavimo at-
lieka Vilniaus apygardos pro-
kuratūra.

Į gydymo įstaigas krei-
pėsi 34 asmenys pareiškda-
mi, kad buvo sužaloti prie
Seimo rūmų. 30 iš jų išleisti
gydytis namo, o 4 guli ligo-
ninėse. Nukentėjo vienas ne-
pilnametis ir dvi moterys. Iš
viso viešąją tvarką Vilniaus
mieste palaikė 700 pareigūnų.

Premjeras tarsis

Premjeras Andrius Ku-
bilius aiškino savo sprendi-
mą neišeiti susitikti su pro-
testuotojais teigdamas nenor-
ręjęs dar labiau audrinti mi-
nijos. Jo teigimu, profsajun-
gos ir kitos grupės turėtų są-
žiningai pripažinti, kad ren-
giant vyriausybės programą
ir krizės įveikimo planą tu-
rėta nemažai susitikimų ir
pokalbių. Vyriausybė yra pa-
siruošusi peržiūrėti galimai
pasitaikiusių netikslumų
tarp metų pabaigoje skubiai
priimtų sprendimų, kuriuos
vyriausybė įteisino imdamasi
visų ryžtingų priemonių sta-
bilizuoti valstybės finansus
pačiomis paskutinėmis sa-
vaitėmis prieš pat Kalėdas.

Profsąjungų siūlymas
stabdyti vyriausybės įgyven-
dinamą valstybės finansų
stabilizavimo planą reikštų,
kad jau vasario mėnesį nebe-
galima būtų laiku išmokėti
pensijų, o dar po mėnesio
lito nebūtų įmanoma gelbėti
nuo nuvertinimo.

Prezidentas Valdas Adam-
kus premjerui pareiškė, jog
vyriausybė turi imtis neati-
dėliotinių priemonių, kad
mažėtų įtampa visuomenėje
ir būtų išvengta naujos strei-
kų bangos. Prezidento nuo-
mone, įvykę neramumai yra
rimtas signalas valdžiai dar
kartą įvertinti antikrizinių
priemonių naštą verslui ir
visiems gyventojams. Prem-
jeras tvirtino artimiausiu
metu susitiksiąs su įvairių
interesų grupių atstovais.

Spartins projektus

Lietuvos premjero And-
riaus Kubiliaus vizito Varšu-
voje sausio 14 d. metu Len-
kijos premjeras Donald Tusk
patvirtino Lenkijos norą da-
lyvauti Visagino atominės
elektrinės ir bendro elektros
tilto statybos projektuose.
Sutarta dėl būtinybės už-
tikrinti sėkmingą “Mažeikių
naftos” veiklą, Via Baltica ir
Rail Baltica projektų įgyven-
dinimą. **RSJ**

Lietuvai

*Žvelgi linų akim ir žvakėm lubinų,
Beržais baltaliemeniais kelio vingiuos,
Rugių dulksna lieti, kai parugė einu...
Kokia aš, Lietuva, Tavy laiminga!*

*Sakyk, kas papuošė upelių kaspinais,
Miškus žieduotom proskynom suraikė?
Ramiam užutėky mažai begyvenai:
Karai, tremtis ir vargo naktys klaikios.*

*Kančių pelkynuos klupdė mirtinai,
Kol Laisvė baltasparnė suplasnojo...
Tėvyne! Aš prie Tavęs glaudžiuos delnais:
Tu – mano Žemė – Motina – Rytojus!*

J. MARCINKEVIČIENĖ, Šakiai

Odisėja

*Eini ir savo, ir kitų pėdom,
Kurias paliko prieš mus eję.
Net nežinai, kas buvo jie:
Gal saulę nešė delnuose,
Gal blaškomi audrų kentėjo.
Renki tuos gėrio grūdelius
Ir rūpestingai vėl pasėji.
Ne dėl savęs auginsi – dėl kitų
Vis gaubsi nuo lemtingų vėjų.
O kada liks tik žemės kauburėlis,
Kiti pratęs tai, ko nespėjai,
Ir savo pėdas prie tavųjų glaus.
Be pabaigos likimo odisėja.*

Istorinės ir geografinės reikšmės vietos

GEDIMINAS KURPIS

Apžiūrėjus įspūdingą Etnokosmologijos muziejų ant Kaldinių kalvos (nedidelė, vos 193 m virš jūros lygio) jau maniau, kad tą dieną nieko gražesnio ar įdomesnio nepamatysiu. Bet Lietuva yra pilna netikėtumų. Papietavę nedidelėje užkandinėje, kurios pavadinimas turėjo kažką bendro su horoskopais (tikslaus pavadinimo neatsimenu – atmintis jau neregistruoja nereikšmingų smulkmenų), pasukome Vilniaus-Utenos plentu į pietus. Privažiąvę Giedraičių-Dubingių skerskelį pasukome į Dubingių pusę. Po kiek laiko privažiavome medinį tiltą, nuo kurio keli apsnūdę žmogeliai meškeriojo. Tas naujai 1934 m. atstatytas tiltas vedė į Asvejės ežero pusiasalį (anksčiau tai buvo sala), ant kurio kadaise stovėjo DLK Vytauto pilis, šventovė, kunigaikščių Radvilų puošnūs rūmai, o vėliau ir vasarnamis prieškario Lietuvos ponams.

Netoli tilto stovi didžiulė lenta su piliavietės istorijos duomenimis lietuvių ir anglų kalbomis ir įvairių draudų sąrašu

(negalima stovyklauti, šiukšlinti, triukšmauti, laužą kūrenti ar gėlytes skinti). Už tos lentos mediniai laiptai į kalną. Užlipus į kalną ir pasukus į kairę – pamatų likučiai ir dar dvi paaiškinimų lentos (šios aiškina tik lietuviškai). Pasukus į dešinę prieini vėl pamatų likučius ir kitą lentą su paaiškinimu.

Dubingių piliavietės kalnelis

Dubingiai – sena gyvenvietė, kryžiuočių minima jau 1334 metais aprašant karo žygius į pagonių lietuvių valdas. Po Žalgirio mūšio DLK Vytautas čia pastatė mūrinę gynybinę pilį, vėliau ir Šv. Dvasios vardo katalikų šventovę. 1415 m. jis buvo pasikvietęs pusbrolių Lenkijos karalių ir DLK Jogailą su savo svita pasišvečiuoti Dubingių pilyje. Bet tuoj po to pradėjo keistis politinė padėtis (susilpnėjo kryžiuočių ordinas), keitėsi ir ginkluotė (1269 m. Marco Polo iš Kinijos parvežė parako formulę, kur jis buvo naudojamas šventinės pirotechnikos tikslams, o jau 1311 m. vokiečių vienuolis Berthold Schwartz paraką

Nukelta į 5-tą psl.

Europos centro žvaigždė ir skulptoriaus Gedimino Jokūbonio kūrinys

Bendrų tapatybės bruožų ieškant

Atkelta iš 1-mo psl.

Ji remiasi šiuolaikiniais ryšių palaikymo būdais – internetu, el.paštu, skype, skraidymu pirmyn ir atgal. Docentas net pavadina tai tinklaveika ir sako, kad galime kalbėti apie translietuviškumą. VDU mokslininkai jau tyrė, koks tas lietuviškumas namie – Lietuvoje, dabar įpusėjo užsienyje gyvenančių lietuvių tyrimą.

“Migracinis žmogus atsiduria tarp dviejų laukų. Vyraujančio – ta valstybė, kurioje esama. Jis duoda platformą įsivietinti – tai kalbos, mažumų, pilietybės politika, neretai ir religija. Šiuos dalykus turi beveik visos valstybės. Iš kitos pusės veikia tie patys žmonės, jie kuria savo pačių tapatybę. Kaip žmonės ten būdami arba laikas nuo laiko grįžinėdami į Lietuvą save pateikia, kaip patys save įvietina būdami išvietinti. Tai identitetas per brūkšnelį” – taip du galimus migrantų modelius įvardija V. Čiubrinskas. Trečias modelis, kuris pasak mokslininko, ko gero, yra pats lauktiniausias, tai žmonės puoselėjantys savo atsivežtinį tapatumą. Tad yra trys pagrindiniai tapatinimosi modeliai: imigracinis, brūkšnelinis (pvz. lietuvis-amerikietis) ir etninis.

Norvegai lietuvių nemėgsta

To paties universiteto docentė Jolanta Kuznecovienė apžvelgė išankstinius duomenis iš JAV, Jungtinėje karalystėje, Norvegijoje, Airijoje bei Ispanijoje daryto lietuvių emigrantų kokybinio tyrimo. Kiekvienoje šalyje apklausta apie 30 žmonių, kiekvienas pokalbis truko po maždaug dvi valandas. Pasak J. Kuznecovienės, sunku pasakyti, ką reiškia būti lietuviu, nes tai dažnai priklauso nuo individo suvokimo, priklauso nuo to, kaip jis save įsivietina, kokiai bendruomenei pats save priskiria. Mokslininkė pastebėjo, kad itin svarbus santykis atvykėlių su didžiąja (priimančios šalies) bendruomene, koks pačių atvykėlių ir koks vietinių santykis vienu su kitais, kokia formali ir neformali valstybės politika imigrantų atžvilgiu.

Sociologė sako, kad galimybės įsijungti labai ryškiai skiriasi Norvegijoje ir Airijoje bei Ispanijoje. Pastarosiose tai padaryti daug paprasčiau, nes tiek ispanai, tiek airiai lengviau įsileidžia imigrantus į savo pasaulius, ko negalima pasakyti apie norvegus. Tokias išvadas J. Kuznecovienė daro iš pokalbių su lietuviais emigrantais. “Kalbėjomės su emigrantais, aiškinomės kaip

jie jaučiasi, ar savi, ar svetimi? Kiek jie įsikomponuoja į tas visuomenes? Ar jie nori prisitaikyti? Kokias sąvokas jie naudoja? Ką jiems reiškia būti emigrantu?” – kalbėjo mokslininkė. Ji pastebėjo, kad visuose pokalbiuose aiškus panašus motyvas, kad užsienyje emigrantus laiko tik pinigai, o jie patys tvirtino esą tai nėra tiesa, jiems svetur patinka saugumas, patinka santykiai tarp žmonių bei laisvė. Tiesa, tai nelabai galioja Norvegijai.

Užsienyje malonesni santykiai tarp žmonių

Pokalbiai su emigrantais atskleidė, kad užsienyje jiems priimtinesni santykiai tarp žmonių, esą ten labiau

Irena Šutininė ir Jolanta Kuznecovienė Ntr. autorės

jaučiama pagarba, draugiškumas, žmonės vieni kitiems šypsosi, bendravimas lengvesnis. O kai kurie grįžę bi-jo nebemokėti Lietuvoje gyventi. Tiesa, net ir tie, kurie gerai jaučiasi svetur, o ypač Norvegijos lietuviams, pabrėžia, kad visgi vietiniai kartais sunkiai įsileidžia į savo visuomenę, vis tiek išlieka kažkokios kliūtys, tabu, uždraustos teritorijos, temos ir pan. Taip pat emigrantai pabrėžė laisvės pojūtį – laisvę darbe, laisvę save įtvirtinti, tai juos ir įtraukia į užsienio šalių visuomenes.

Namai – jau ne Lietuvoje

Tyrimas atskleidžia ir tai, kad didžiąjai daliai apklaustųjų namai jau yra ten, o ne Lietuvoje. Emigrantai sako, jog svetur jaučiasi esą namuose, nors kartais ir nesijaučia savais. Būti savu gali tik tada, jei esi gimęs toje šalyje, jei esi anglas, airis, ispanas, norvegas ar amerikietis. “Turiu banko kortelę, namą, darbą – esu savas. Toks požiūris būdingas Didžiąjai Britanijai, nes jie perėmę vietinės taisykles. Tai būdinga ten, nes ši šalis yra labai daugiakultūriška. Dauguma dėl to jaučiasi komfortiškai”, – sako J. Kuznecovienė. Be to, paprastai tie, kurie užima aukštesnes pozicijas, jaučiasi lygiavertiškesni, nei tie, kurie atlieka

nekvalifikuotus darbus. Tačiau net ir gydytojai, vertėjai, teisininkai neretai nėra įsileidžiami į vietinių ratą. Bet jie aktyviai įsijungia per profesinę liniją. Be to, esama daug užslėpto nelygiavertiškumo, o ir įstatymais įtvirtinto netruksta.

Norvegijos lietuviai sako, kad šioje šalyje imigrantai yra vertinami labai negatyviai. O Anglijoje vyrauja daugiakultūriškumas, tad niekas neverčia būti kažkuo kitu nei esi. “Vos ne kas antras klausia: kaip čia grįžus į Lietuvą man reiktų elgtis, kaip rasti darbą, kaip ten gyventi? Ir labai mažai tokių, kurie tikrai nori grįžti”, – emigrantų nuotakas perteikė mokslininkė.

Lietuvis – pagal kraują ar pagal apsisprendimą?

Sociologė Irena Šutininė, tyrusi lietuvių emigrantų autobiografinius pasakojimus, išskiria kelis lietuviškos tapatybės supratimo variantus. Vieniems lietuviška tapatybė suvokiama kaip sąmoningas apsisprendimas. Jei manai, kad esi lietuvis, vadinasi ir esi. Pvz., kai kuriose Pietų Amerikos lietuvių bendruomenėse aktyviai veikia ir net lietuviškai kalba ne vienas lietuviško kraujo neturintis žmogus. Kitiems lietuviška tapatybė – prigimtis. Dar galimas ir sąmoningas pasirinkimas, bet nuetintas, švenčiamos lietuviškos šventės, bet asmeniškai, šeimoje, diaspora tokiems žmonėms nėra svarbi, o lietuviškumas iškeliamas.

Dar vienas – mišinio variantas, nors lietuviškumas nekelia klausimo, bet tam teikiama maža reikšmė. Toks požiūris labiausiai būdingas Ispanijos lietuviams. Nors jų lietuviškumas su atstumu, bet visgi puoselėjamas. Kitas santykis – aktualizuotas diasporizuotas – tautiškumas suvokiamas kaip veikimas, savo kultūros atstovavimas. Tai ypač pasireiškia JAV. Kai svetur jautiesi vienas ir mažas, lietuviškumo jausmas ar net pati Lietuva tarsi iš naujo atrandama.

Londoniškių lietuviškumas

Yra ir toks lietuviškumas, kuris dažnas tarp gyvenančių viename ko kiame name, kartu jį nuomojantis, juokaujant net pasakoma – londoniš-kėse. Tokiais atvejais tapatybė klausimo nekelia, bet ji tokia skurdi, jie atvykę laikinai, tik užsidirbti, bet neretai tas laikinumas trunka gan ilgai. Tokie emigrantai pasakoja, kad gyvena ritmu namai-darbas-namai, niekur nesilanko, nedalyvauja, dažnai vienintelis laisvalaikis – alkoholis. Tokia gy-

vensena veda link to, kad net Lietuvoje turėtos kompetencijos prarandamos ir jau grįžus čia būna sunku ir vėl važiuojama svetur, vėl gyvenama bukinančiu ritmu. Sociologė I. Šutininė sako, kad sunku rasti lietuvio tapatybės bendrų bruožų rinkinį. Bet paaiškėjo, kad svarbiu dalyku laikoma kalba, jei kuris emigrantas ima kalbėti su akcentu – tai laikoma nulietuvėjimu. Be to, mokslininkė pastebėjo vietinių išteklių pirmenybę prieš tautinius. Žmonėms daug svarbiau ta vieta, iš kurios jie kilę, nei bendri visos Lietuvos reikalai. O etniškumu dažnai laikoma tai kas atėjo iš šeimos, ir Lietuva tuomet gretinama su ten likusiais šeimos nariais.

Lietuviškumas konkuruoja

Diskusijos metu išaiškėjo, kad lietuvių emigrantų gyvenime ne paskutinį vaidmenį atlieka ne tik lietuviška tapatybė, bet ir regioninis – lietuviai neretai bičiuliaujasi su buvusių Sovietų Sąjungos šalių piliečiais, o rusų kalba yra tarsi jų. Dažnas lietuvis emigracijoje žiūri rusiškus filmus, klauso rusiškos muzikos, skaito rusiškus laikraščius. Pasak V. Savukyno, nostalgiją sovietizmui pačioje Lietuvoje bandoma neigti, bet emigrantai tik įrodo, kad tas jausmas tikrai stiprus. Docentas V. Čiubrinskas pasakojo, kad lietuviškoji emigracija jau vyksta trečią šimtmetį. Be to, ji yra įvairiapusė, mat turime tiek ekonominę, tiek politinę emigraciją.

Tikrieji lietuviai?

Paliesta ir reemigracijos problema. Pasak V. Čiubrinsko politinės emigracijos (dypukai) atstovai nori būti naudingi Lietuvai ir bando tai įkūnyti, tačiau neretai pasijaučia atsidūrę visai kitoje, nelietuviškoje visuomenėje, kai čia atvyksta. “Kultūrine prasme jie nejaučia esą Lietuvoje, nes nors ir kalbėdami lietuviškai jie susiduria su kalbos barjeru, nesupranta viešosios erdvės, mokyklos, bažnyčios (Komunijos gavimas į burną). Tad lietuviškumo spalvos yra įvairios, ne tik geltona, žalia ir raudona”, – svarsto docentas.

O straipsnio pabaigai – pora Ž. Beliausko papasakotų dalykų. Lankdamasis Čikagoje, Lemonte jis sakė nugirdęs dviejų lietuvių brandaus amžiaus moterų pokalbį. Viena sakiusi, kad du mėnesius praleido Lietuvoje, bet labai norėjusi grįžti, nes... pasiilgo Lietuvos. Kitas atvejis, kai JAV lietuvis atvykęs į Lietuvą tikėjosi rasti nerakinamus butus ir namus, o vakare visur girdėti liaudiškas dainas. Ir sakė radęs tokią Lietuvą. Tik už jos sienos – Lenkijos lietuviškose žemėse.

Laiptai į Dubingių piliavietę žiūrint iš tilto pusės

Istorinės ir geografinės reikšmės vietos

Atkelta iš 4-to psl.

pritaikė artilerijos poreikiams), todėl greitai šios pilies ir apskritai gynybinių pilių reikšmė sumažėjo.

Apie 1508 m. DLK Vytautas padovanojo Dubingius didikams Radviloms, kurie ant šio kalno pastatė puošnius ir prabangius rūmus, įsteigė vieną iš gražiausių savo dvarų ir net “įsegė” Dubingius į savo kunigaikštišką titulą: tapo Dubingių ir Biržų kunigaikščiais. Dubingių inventoriuose minima, kad dvaro pastatai buvo dengti čerpėmis, kambariai su stiklo langais ir baltų koklių (2003 m. archeologinių kasinėjimų metu rasti kokliai su Vyčiu bei Žygimanto Augusto monograma) krosnimis. Rūmuose buvę trys rūšiai: alaus rūsys, išdinė ir kalėjimas. Prie rūmų buvo ir kitų gyvenamųjų bei ūkinių pastatų.

Dubingius valdė Jurgis Radvila, vėliau jo sūnus Mikalojus Radvila Rudasis, kuris 1565 m. Vytauto statytą šventovę perleido evangelikams reformatams. 1620 m. Jonušas Radvila senosios šventovės vietoje pastatydino naują didesnę, renesanso stiliaus vienabokštę mūrinę šventovę, kuri tapo ir Radvilų giminės mauzoliejumi. 2004 m. jungtinė Vilniaus universiteto ir Lietuvos etnokosmologijos muziejaus archeologų grupė čia rado Mikalojaus Radvilos Rudojo ir Mikalojaus Radvilos Juodojo palaikus.

1642 m. katalikai buvo iškėlę bylą Radviloms, reikalaudami grąžinti evangelikams reformatams perleistą šventovę. Teismo sprendimu šventovė nebuvo grąžinta, bet Radviloms buvo liepta pastatyti katalikams naują medinę šventovę Dubingių miestelyje, kuris pamaži augo ir plėtėsi netoli dvaro, kitoje pusiasalio pusėje.

Dubingių dvare gimė ir kurį laiką gyveno gražioji Barbora Radvilaitė. Čia ji gyveno ir 1551 m. po slaptų vedybų su Lenkijos karaliumi ir DLK Žygimantu Augustu (paskutiniuuoju Gediminaičiu), kol jis paruošė dirvą jų santuokos paskelbimui viešai. Taigi, Dubingiai tapo lietuviškosios Romeo ir Džuljetos meilės tragedijos tyliuoju liudininku. Tarp kitko, jiedu palaidoti ne Dubingiuose, ne Krokuvoje, bet Vilniaus arkikatedros rūsiuose.

Asvejos ežeras, kuris supa Dubingių piliavietę yra ilgiausias ežeras Lietuvoje – apie 20 km ilgio. Kai kurie geografs teigia, kad tai du ežerai – vakarinis Didysis (Dubingių) ir rytinis mažesnis (Biliškių), sujungti 200 m ilgio upe. Piliavietės pusiasalio rytinėje dalyje, maždaug už ketvirčio kilometro nuo Radvilų dvaro likučių yra kiti likučiai – pamatai 1938 m. pastatyto vasarnamio, kuriame gyvendavo “to meto Lietuvos politikai, aukšto rango karininkai ir kiti garbūs svečiai”. Šią vietą vasarnamiui parinko Vytauto Didžiojo Kultūros muziejaus komisijos deleguoti nariai J. Puzinas ir

V.K. Jonynas. 1943 m., vokiečių, čia įsikūrė lietuvių policijos postas, kurį 1944 m. užpuolė lenkų “Armijos Krajowos” būrys ir pastatą sudegino.

Europos geografinis centras

Apsišvietę istoriniais paaiškinimais perskaitytais informacijų lentose, pasigrožę tikrai žaviais Dubingių piliavietės ir Asvejos ežero gamtovaizdžiais, keliavome toliau į pietų pusę Vilniaus-Utenos plentu. Plentas buvo platinamas ir taisomas keliose vietose, turbūt Europos sąjungos pinigais, kad kitąmet gražiau atrodytų minint Lietuvos tūkstantmetį. Netrukus pasukome į dešinę Purnuškių kaimo link, kaip kad mums kelio ženklas nurodė.

Palikome automobilį aikštelėje ir šiek tiek teko paėjėti pėsčiomis. Priėjome vėliavų aikštę, kurioje plevėsavo visų Europos valstybių vėliavos, Lietuvos trispalvė pati pirmoji. Pasukus į dešinę, priėjome kitą aikštelę su tarp grindinio plytų išdėstyta aštuonkampe žvaigžde, kuri žymėjo patį Europos centrą su galima 100 metrų paklaida (taip rašo duomenų lenta keturiomis kalbomis). Už šios žvaigždės – balto granito kolona su auksinių žvaigždžių karūna, kurią 2004 m. sukūrė skulptorius Gediminas Jokūbonis.

Duomenų lenta taip pat paaiškina, kad šis Europos centras nustatytas 1989 m. remiantis Prancūzijos valstybinio geografinio instituto skaičiavimais ir vieninteliu įrašytu į Guinness pasaulio rekordų knygą. Šio centro aplinkai išsaugoti 1992 m. Lietuvos Aukščiausioji taryba įsteigė Europos centro kartografinį draustinį, apimančią Girijos ežerą, Bernotų piliakalnį ir alkakalnį (senovės pagonių laidojimo vieta) bei juos supančius apylinkės miškus ir laukus.

Mano lietuviškos musmirytės

Grįždamas į automobilį aikštelę miškelyje pamačiau tokias dvi gražias raudonas su baltais taškeliais musmirytes, kad susigundžiau jas nufotografuoti. Sakau, bus gražus šios kelionės atminimas – lietuviškos musmirytės, užaugusios Europos centre!

(Ntrs. G. Kurpio)

KANADOS ĮVYKIAI

Pritarta finansiniam planui

Susitikime su provincijų ir teritorijų vadovais konservatorių vyriausybės atstovai sulaukė pritarimo būsimam finansiniam planui. Jame numatyta pagalba automobilių pramonei, išsaugant darbo vietas, miško pramonei, lėšos ir darbai, atnaujinant ir statant tiltus, kelius, geležinkelius ir kitus viešuosius objektus, sukuriant naujų darbo vietų, gerinant gyventojų užimtumą. Aiškinami savo sprendimus ministras pirmininkas S. Harper, finansų ministras J. Flaherty lankėsi vakarų ir rytinėse provincijose, susitiko su rinkėjais, opozicinių partijų atstovais. Sausio pabaigoje darbą atnaujino parlamentas. Paaiškės, ar naujasis biudžeto planas patenkins opozicines partijas, ar konservatorių vyriausybė turės galimybių jį įgyvendinti.

Kanados bankas, įvertinęs ekonominę padėtį valstybėje, dar kartą sumažino duodamų paskolų palūkanas. Dabar skolintojai mokės tik 1.12% – tai pats mažiausias nuošimtis nuo 1958 m. Kiti bankai taip pat mažina palūkanas, tačiau ne tokiais tempais – jos sudarys 3%. Pagal finansinių institucijų apskaičiavimus pagerėjimo galima laukti apie 2010 m. Kanados statistikos tarnybos duomenimis labai sumažėjo pramoninės gamybos ir prekybos apimtys, ypač automobilių įrangos, chemijos, lėktuvų pramonės, buitinių prekių prekyba ir eksportas.

Barack Obama, naujasis, 44-asis JAV prezidentas savo pirmajai prezidentinei užsienio kelionei pasirinko artimiausią kaimynę Kanadą. Ilgametę tradiciją aplankyti artimiausią valstybę ir prekybos partnerę 2001 m. pažeidė buvęs prezidentas G. Bush. Taip respublikonų vyriausybės vadovas parodė savo nepalankumą tuometinei J. Chretien liberalų vyriausybei, kuri atsisakė dalyvauti “Irako koalicijoje” ir kare. Savo pirmajam užsienio vizitui jis pasirinko Meksiką. Kanados ministras pirmininkas S. Harper tikisi, kad būsimajame susitikime su B. Obama bus aptartos abi valstybės rūpimos problemos – suderinta pagalba automobilių pramonei, sienų saugumas, laisva prekyba, Afganistano karas ir kt.

NORTEL telefoninės įrangos verslovė paskelbė bankrotą. Populiarios ir daug metų pelningos įmonės akcijų vertė nusmuko nuo 124 dol. iki 11 cent. Didžiausia Šiaurės Amerikoje ryšių įrangos gamintoja savo verslui plėsti sulaukdavo investuotojų paramos. Daug kanadiečių yra investavę savo lėšas NOR-

TEL per pensijų fondus ar kita forma. Verslovė turi įmones Otavoje ir Montrealyje, Belleville, taip pat JAV bei Kinijoje. NORTEL žlugimas – didelis nuostolis mokslo ir technikos kūrybos institucijoms, nes ji visada dosniai rėmė mokslo tiriamuosius darbus, naujų technologijų paieškas. Kanados vyriausybė, bandydama išgelbėti šią bendrovę, skiria 30 mln. gamybos pertvarkai.

New Brunswick provincijos gyvenvietėje Rogerville didžiausia pasaulyje spanguolių tiekėja maisto pramonei *Ocean Spray* planuoja įsteigti naują spanguolių ūkį. Verslovės vadovai patvirtino, kad su provincijos vyriausybe ir aplinkosaugos įstaigomis jau suderintas planas 3,200 ha spanguolynui. Jame dirbtų per 100 žmonių, daugiausia vietinių. *Ocean Spray* tiekia 2/3 viso pasauliui reikalingo spanguolių kiekio. Naujas spanguolynas iš pradžių užimtų 140 hektarų, vėliau būtų plečiamas iki 700 ha, kitas plotas būtų paliktas kaip apsauginė juosta.

JAV profesorius William Ayers, buvęs antikarinio judėjimo aktyvistas ir vienu metu dabartinio JAV prezidento B. Obamos bendradarbis labdaros organizacijoje, sulaukė Toronto oro uoste ir sugrąžintas į JAV. Profesorius buvo kviestas į Toronto universitetą skaityti paskaitos. Kanados saugumo tarnybos pareiškė, kad W. Ayers yra turėjęs kriminalinių bausmių, todėl pagal įstatymą jam neleidžiama atvykti į Kanadą. W. Ayers Vietnamo karo metu buvo vienas iš protesto mitingų ir judėjimo vadovų. Kartu su kitais jis buvo apkaltintas teroro veiksmais Pentagone ir Baltuosiuose rūmuose, kur protestuotojų bombos užmušė ir sužeidė apsaugos darbuotojus ir policininkus.

Guantanamo Bay stovykloje Omar Khadr teisme pateikiami nauji parodymai. Šis arabų kilmės kanadietis sulaukė ir apkaltintas nužudęs granata amerikiečių karį. Teisme žvalgybos atstovai ir jo tardytoja liudijo, kad O. Khadr nuotraukė atpažino M. Arar, prisiminė jo vardą. O. Khadr tvirtino, kad jis yra buvęs karinėje stovykloje. M. Arar 2002 m. buvo sulaukęs Niujorko ir išsiųstas į Siriją. Ten, Arar tvirtinimu, jis buvo kankinamas ir 10 mėn. laikomas kalėjime. Sugrąžintas į Kanadą M. Arar teisme įrodė, kad buvo apkaltintas neteisingai. Jam pripažinta 10.5 mln. dol. išmoka ir buvo atsiprašyta. JAV saugumo tarnyba atsisakė paskelbti M. Arar nekaltu ir jam ligšiol draudžiama atvykti į JAV. **SK**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

BALTIJOS KELIAS

Prieš 20 metų vykusį trijų Baltijos šalių sąveika "Baltijos kelias" jau yra įamžinta interneto tinklalapyje www.balticway.net. Jis sukurtas siekiant įtraukti Baltijos kelio dokumentaciją į UNESCO (Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos) sąrašą "Pasaulio atmintis". UNESCO "Pasaulio atminties" dokumentinio paveldo sąrašas skirtas išsaugoti ir puoselėti vertingus privačius archyvus, muziejų ir bibliotekų dokumentų rinkinius visame pasaulyje. Į kitus UNESCO paveldo sąrašus yra įtraukti pasaulio paveldo objektais pripažinti Vilniaus istorinis centras (1994 m.), Kuršių nerija (2000 m.), Valstybinis Kernavės kultūrinis rezervatas (2004 m.) ir Struvės geodezinis lankas, Žmonijos žodinio ir nematerialaus kultūros paveldo šedevrais pripažinti Kryždirbystė ir kryžių simbolika Lietuvoje (2001) bei Dainų švenčių tradicija ir simbolika Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje.

NAUJA DIREKTORĖ

Sausio 20 d. seimas pasiskyrė 66 m. buvusią disidentę Birutę Burauskaitę Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centro (LGGR) generaline direktore. Chemikės išsilavinimą turinti B. Burauskaitė dėl antitarybinės veiklos ne kartą tardyta KGB, 1976-1984 m. leido nelegalius leidinius *Laisvės šauklys*, *Perspektyvos*, daugino ir platino antisovietinę literatūrą, palaikė ryšius su rusų, estų disidentais, pasirašė žmogaus teisių gynimo dokumentus. B. Burauskaitė yra dirbusi Sąjūdžio komisijoje stalinizmo nusikaltimams tirti, vadovavusi Represijų Lietuvoje tyrimo centrui prie Filosofijos, sociologijos ir teisės instituto. Nuo 1997 m. ji dirba LGGR. Vadovo vieta atsirado, kai šios institucijos direktorė Dalia Kuodytė buvo išrinkta į seimą. LGGR yra tarpžinybinė valstybės institucija, tirianti visas genocido, nusikaltimų žmonijai ir žmoniškumui apraiškas, Lietuvos gyventojų persekiojimą okupacijų metais, taip pat ginkluoto ir neginkluoto pasipriešinimo okupacijoms procesus, pradedanti genocido organizatorių ir vykdytojų teisinį įvertinimą. Centras koordinuoja kitų institucijų vykdomus šiuo įstatymu apibrėžtos srities tyrimo darbus.

MAITINA MOKSLEIVIUS

Vilniaus miesto taryboje sausio 21 d. oficialiai pradėjo veikti Moterų grupė. Į ją susibūrė devynios

miesto tarybos narės. Iš viso miesto taryboje yra 51 narys. Vienas iš pirmųjų Moterų grupės darbų – moksleivių maitinimas miesto mokyklose. Grupės iniciatorės Savivaldybės tarybos narės Violetos Podolskaitės teigimu, taip tikimasi tarybos veiklą padaryti paveikesnę. Dėl politinių sumetimų daugelis svarbių klausimų tik pristatomi, bet toliau nesprendžiami, pasitenkinama diskusijomis. Sprendimai atidedami arba per ilgai sprendžiami. Tarybos narės nori pabandyti "pajudinti" kai kuriuos socialinius, vaikų ir jaunimo, šeimos, sveikatos, ekologijos klausimus, kurie tiesiogiai susiję su vilniečių gyvenimo kokybe.

ĮVAIKINA UŽSIENIEČIAI

Pernai užsieniečiai įvaikino 108 vaikus iš Lietuvos. Iš 73 įvaikinusių šeimų 7 šeimos buvo Lietuvos piliečių, nuolat gyvenančių užsienyje, ir lietuvių kilmės užsieniečių šeimos. Į Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie vis dažniau dėl įvaikinimo kreipiasi Lietuvos piliečių ar mišrios šeimos, gyvenančios JAV, Didžiojoje Britanijoje, Airijoje, Vokietijoje ir kitose šalyse. Gyvenantiems užsienyje lietuviams ir lietuvių kilmės užsieniečiams įvaikinimo procesas trumpesnis nei kitiems užsieniečiams, nes jie turi pirmumo teisę tarp kitų valstybių piliečių. Užuoat laukę 3.5-4 metus, Lietuvos piliečiai, nuolat gyvenantys užsienyje, ir lietuvių kilmės šeimos pasiūlymo gali sulaukti per 1-1.5 metų. Dėl įvaikinimo nuolat užsienyje gyvenantys lietuviai turi kreiptis ne į Lietuvos, o į tos valstybės, kurioje jie gyvena, kompetentingą instituciją.

PROTESTAI KLAIPĖDOJE

Klaipėdoje sausio 17 d. profesinių sąjungų organizuota demonstracija, kurioje dalyvavo apie 1,500 žmonių, baigėsi taikiai. Policija sulaukė apie 30 asmenų, dauguma jų buvo neblaivūs. Sulaikytieji bus baudžiami administracine tvarka už girtą pasirodymą viešojoje vietoje. Protestuotojus stebėjo gausios policijos ir Viešojo saugumo tarnybos pajėgos. Dalyviai kėlė socialinius reikalavimus. Rankose jie laikė plakatus prieš kainų didinimą, smulkiojo verslo žlugdymą ir pan. Sausio 16 d. protestai buvo organizuoti ir kituose šalies miestuose – Šiauliuose, Naujojoje Akmenėje, Marijampolėje, Radviliškyje, Kelmėje, Tauragėje, Visagine, Panevėžyje, Alytuje ir Kaune. Jie praėjo be didesnių incidentų. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

IN MEMORIAM

Vaiva Radasta Vėbraitė-Gust 1954-2008

Pakirsta vėžio ligos, su kuria kovojo septynerius metus, 2008 m. gruodžio 13 d. visai netoli savo gimtinės JAV-bėse užgeso Kūrėjo daugybės talentų apdovanota veikėja Vaiva Vėbraitė, per visą savo gyvenimą kovojusi ir dirbusi Lietuvos labui. Vaiva gimė New Haven, CT. Jos tėvai, Juozas Vėbra ir Genovaitė Židonytė, imigrantai į JAV po Antrojo pasaulinio karo, įdiegė Vaivai ypatingai gilų, sąmoningą supratimą apie jos lietuvišką kilmę. 1980 m., įsigijęs magistrą Yale universitete, sukūrusi šeimą su advokatu James Gust, pradėjo auginti šeimą. Jie sulaukė trijų sūnų ir vienos dukrelės. Vaiva buvo veikli New Haven lietuvių bendruomenėje: veikė šeštadieninėje mokykloje, vadovavo tautinių šokių grupei "Vėtra" ir dirbo įvairiose organizacijose. Jos vyras Jim visada gerbė Vaivos pastangas lietuvybei ir jai praktiškai padėjo jas įgyvendinti – dviejų sūnų pavardė – Vėbra.

Vaivos įvairūs nuopelnai galėtų užpildyti visus vieno laikraščio puslapius. Trumpai susumuojant jos pasiekimus reikėtų paminėti, kad ji 1990-tais metais su kolege Jūrate Krokyte įsteigė A.P.P.L.E. (American Professional Partnership for Lithuanian Education) bendriją, kuriai per pirmus 8-ius metus ištiesai ji viena sumaniai ir energingai

vadovavo. Ši savo pasiekimais Lietuvoje pasižymėjusi bendrija dabar žengia į 19-uosius veiklos metus. Kai Vaiva 1998-tais metais buvo paskirta Lietuvos respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos viceministere, A.P.P.L.E. bendrijos

A.a. Vaiva Vėbraitė-Gust

vadovavimą perėmė paeiliui kiti kolegos iš JAV-bių ir Kanados. Viceministerės pareigas ji ėjo iki 2001-ųjų metų. Po to kelerius metus – iki pat mirties – ėjo prezidento Valdo Adamkaus patarėjos švietimo reikalams pareigas.

Nuo 2003 iki 2006 m. taip pat ėjo Amerikos lietuvių bendruomenės pirmininkės pareigas. Vienas jos ypatingų talentų pasireiškė per įdomias, aktualias kalbas, pvz., per Vasario 16-osios rengimus minėjimus. Ji būdavo

kviečiama kalbėti daugybėje bendruomenių visoje Amerikoje, o 2005 m. kalbėjo Vasario 16-osios minėjimuose Kanadoje – Hamiltono Jaunimo centre ir Mississaugoje, ON, Anapilio sodyboje. Aktuali tema, pragmatiški patarimai, išreikšti jos užburiančioje kalboje sudomindavo visus klausytojus, kurie po minėjimo ją apsupę gyvai diskutuodavo jos iškeltas mintis.

Nepaisant jos milžiniško darbo krūvio tiek Lietuvoje, tiek Amerikoje, Vaiva niekada neatsisakydavo dalintis savo įgyta praktiška patirtimi, požiūriais bei lietuvių puoselėjamą liečiančiais klausimais mūsų dabartinėmis 21-jo šimtmečio sąlygomis.

Prisimenant a.a. Vaivos Vėbraitės gyvą prisidėjimą prie mūsų Vasario 16-osios minėjimo prieš 4-ius metus, sekmadienį, vasario 22 (tą dieną, kai vyks minėjimas Toronto/Mississaugoje), už jos vėlę bus aukojamos Mišios Toronto Prisikėlimo šventovėje 10.45 v.r. Tokiu būdu prisiminkime ją maldose.

Kanados lietuviai reiškia nuoširdžią užuojautą jos vyriui Jim Gust, dukrai Liepai, sūnums Lokiui, Širvydai ir Arui su šeima. Tegul Vaiva ilsisi ramybėje šalia savo a.a. tėvelio Vilniaus Antakalnio kapinėse, kur ją į amžinąjį poilsį palydėjo visa jos šeima bei kiti artimieji ir draugai, Švietimo ir mokslo ministerijos atstovai ir prezidentas Valdas Adamkus, taręs atsisveikinimo žodį ir padėjęs simbolinę puokštę prie jos karsto. **I. Ross**

Hamilton, ON

NAUJŲJŲ METŲ ŠVENTĖ HAMILTONE. 2008 m. gruodžio 31 d., 8 v.v. Aušros Vartų parapijos salėje Hamiltono Lietuvių bendruomenė surengė Naujųjų metų sutiktuves. Jose dalyvavo per 40 mūsų bendruomenės narių. Turėjome kartu malonų pabendravinimą, dainavome dainas, skaitėme eilėraščius, linksminomės šokiu. Šiame Naujųjų metų sutikime dalyvavo ir Aušros Vartų parapijos klebonas Audrius Šarka, OFM, kuris visiems padėkojo už praėjusių metų nuveiktus darbus ir pasveikino su artėjančiais Naujais metais. Taip pat visus sveikino ir parapijos valdybos pirmininkė Dalia Kesminienė linkėdama gražaus sugyvenimo ir Dievo palaimos. Diakonas Bernardas Belickas, OFM, paskaitė eilėraščių. Gražiai ir prasmingai sutikome Naujuosius metus jausdamiesi, kad esame viena namiškių šeima.

SAUSIO 13-TOSIOS PAMINĖJIMAS. Sausio 11, sekmadienį, per antrąsias 10.30 š.v. Mišias Hamiltono Aušros Vartų šventovėje buvo pagerbti Sausio 13-osios žuvusieji už

Lietuvos laisvę. Iš vakaro buvo prie centrinio altoriaus padėtos žuvusiųjų nuotraukos juodo audeklo fone, o iš šono 14 nedidelių žvakelių, simbolizuojančių žuvusiųsios. Visa tai parengė Hamiltono Lietuvių bendruomenės bičiulės Angelė Vaičiūnienė ir Dalia Kesminienė. Dėkojame joms. Šv. Mišias aukėjo Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonas Audrius Šarka, OFM, o tragiškam įvykiui atminti parengtą pamokslą pasakė diakonas Bernardas Belickas, OFM. Sausio 13-osios paminėjimas mus dar labiau sutelkė mylėti savo gimtąjį kraštą ir puoselėti moralines vertybes. **Bernardas Belickas, OFM**

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS TALKA atsiuntė auką \$2,500 *Tremtinių grįžimo fondui* paremti. Mūsų pagalbos reikalingi ne tik gilaus amžiaus sulaukę tremtiniai, bet ir visa jų veikla: spauda ir įvairios organizacijos, kurių pagrindinis tikslas kelti iš užmaršties tikrąją, nesuklastotą Lietuvos istoriją ir kovoti su Lietuvoje išsiskynusiu raudonuju elementu. Dėkojame TALKOS valdybai už nuolatinę konkrečią pagalbą.

Tremtiniais skirtas aukas galima siųsti šiuo adresu: Angelika Sungailienė, 1 Aberfoyle Cres. #1106, Etobicoke, ON M8X 2X8.

KLKM dr-jos centro valdyba

London, ON

KLKB Londono apylinkės valdyba sausio 4 d. posėdyje nutarė Lietuvos valstybės atkūrimo (1918 m. vasario 16 d.) 91-ąją sukaktį paminėti 2009 m. vasario 14, šeštadienį, 2 v.p.p. Fairmont Lawn Bowling Club salėje, 1414 Dundas St.E. (Šiluvos Marijos šventovės kieme). Programą ruošia mūsų jaunimas. Įėjimas – laisva auka mūsų jaunimo veiklai paremti. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

KLKB Londono apyl. valdyba

Victoria, BC

V.K. DAILYDĖ atsiuntė \$120 *Tremtinių grįžimo fondui* paremti. Nuolatiniam rėmėjui nuoširdžiai dėkoja –

KLKM dr-jos centro valdyba

PAREMKITE Tėviškės žiburius auka ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – TŽ leidėjai

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos metiniame parapijiečių susirinkime sausio 4 d. prie stalo sėdi (iš k.) parapijos sekretorė Linda Visockaitė-Poole ir parapijos komitetas – pirmininkė Alice Skrupskytė, Nijolė Šukienė, Antoinette Brilvičienė, Jonas Zienka, Dan Vizbara ir Romas Išganaitis
Ntr. V. Lietuvninkaitės

Saugai energiją – taupai pinigus

Šaltos Kanados žiemos mums nepigiai kainuoja. Kiekvieną mėnesį, gavę įprastines sąskaitas už vandenį, šilumą, dujas ir elektrą, atsidūstame – jos kaskart vis didesnės, namų jaukumas ir šiluma kainuoja vis brangiau. Specialistai pataria – mokesčius už šilumą ir energiją galime mažinti, rūpestingiau prižiūrėdami namus ir šildymo-vėdinimo sistemą. Naujesniuose namuose tai padaryti lengviau, nes jų statybai naudojamos geresnės apšildinimo medžiagos, tobulesni statybos būdai, įrengiamos geriau veikiančios šildymo sistemos. Senesni namai reikalauja daugiau lėšų ir darbo, gerinant jų sandarumą ir pertvarkant senovišką, daugiau elektros naudojančią šildymo įrangą. Bet pagalvoti apie atnaujinimą verta, išlaidos sugrįš mažesniais skaičiais sąskaitose.

Taupant energiją, namuose svarbu įvertinti, kaip veikia vėdinimas, ar geras apšildinimo sluoksnis, kaip galima panaudoti saulės energiją, ar tvarkinga šildymo įrangą.

Svarbiausias namo šilumos šaltinis – šildymo įranga. Reikėtų, kad bent vieną kartą per metus ją patikrintų specialistas-inspektorius. Norint, kad įrengimas veiktų gerai ir vienodai šildytų visas patalpas, svarbu prižiūrėti degiklį, oro filtrus, šilumos sklaidos vamzdžius. Atidžiai patikrinkime, kad visi kaminai ir šildymo angos būtų atviros. Bet kokios kliūtys, užstojančios oro srautą, ne tik reikalauja daugiau energijos šildymui, bet ir gali būti nelaimės priežastimi. Netvarkinga įranga gali praleisti anglies viendeginį (*carbon monoxide* arba smalkes) į jūsų namą, sukeldami grėsmę sveikatai ar netgi gyvybei. Patartina turėti gerai veikiančias anglies viendeginio signalines dėžutes.

Senuose namuose paprastai būna daug plyšių. Ten, kur patenka oras ar vanduo, dažniausiai apie langus, duris, kitas angas, paprastai atsiranda drėgmės, prarandama daug šilumos. Kiekvienas plyšys, praleidžiantis orą ar vandenį, turi būti užsandarinamas su

tam skirta mase (*caulking or putty*). Ypač svarbu patikrinti, ar sandarūs rūsiai, ar pakankamas šiluminės dangos sluoksnis ant lubų ar tarp sienų. Šaltis lengvai prasiskverbia pro nepakankamai sandarius pamatus, neapšildintas sienas ar lubas. Jeigu galime, padarykime šiuos darbus patys, jei ne – ieškokime specialistų.

Dar vienas nieko nekainuojantis šilumos šaltinis – saulė. Jeigu jūsų pietinių langų neužstoja augmenija, dieną neužskleidžiate užuolaidų, į kambarį gali patekti nemažas papildomos šilumos kiekis. Taupyti padeda ir paprastas apdairumas. Nepalikime ilgą žiemą atidarytų langų, eidami miegoti sumažinkime temperatūrą bent 2-3 laipsniais; miegas bus sveikesnis ir su taupysime energijos. Gerai paruošti žiemos metui namai ir tvarkinga vėdinimo-šildymo įranga prisideda prie taupymo vajaus, pasitarnauja ne tik aplinkosaugai, bet ir mums patiems. Pagal interneto tinklapį parengė – SK

ATSIŲSTA PAMINĖTI

MŪSŲ PASAULYJE, Lietuvių žurnalistų sąjungos žiniaraštis, 2008, nr. 4(11); 8 psl. gausiai spalvotomis nuotraukomis pailustruotas, žurnalistų darbus, sukaktis, apdovanojimus atskleidžiantis leidinys; redaktorė Dalia Cidzikaitė; adresas: Lithuanian Journalists Association, c/o Eugenija Misevičienė, 37 Elliot Place, Edison, NJ 08817, USA.

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

A.a. Rūta Mockutė-Anelauskienė, 66 metų, lietuviškų organizacijų veikėja, mirė 2008 m. gruodžio 12 d. Los Angeles, CA. Velionė gimė 1942 m. gegužės 19 d. Lazdijuose, Jono ir Nelės Mockų šeimoje. Sovietams artėjant į Lietuvą, Mockai su trimis vaikais pasitraukė į Vokietiją, o iš čia išvyko į JAV-bes ir apsigyveno Filadelfijoje, vėliau Klyvlande, OH. Rūta Klyvlande įsijungė į lietuvių tautinių šokių grupę “Grandinėlė”. Ji taipgi priklausė lietuvių skautėms, kur jos mama Nelė buvo skaučių tuntininkė. Rūta, baigusi Collinwood gimnaziją, studijavo “Case Western Reserve” universitete, o vėliau Illinois, Urbana; Champaign universitete įsigijo psichologijos bakalaurės laipsnį. Ji taipgi buvo “Korp. Neo-Lithuania” ir lietuvių studentų grupės narė. Rūta Mockutė 10 metų gyveno ir darbavosi Čikagoje. 1973 m. išvyko į Kaliforniją, kur sutiko Rimą Anelauską ir su juo sukūrė šeimą, išauginusią du sūnus Andrių ir Darių. Rūta Los Angeles, CA, dalyvavo lietuviškoje veikloje. Darbavosi lietuvių mokykloje, Lietuvių skautų sąjungoje, Lietuvių tautinių namų valdyboje. Ji taipgi priklausė lietuvių chorams. Velionė ilgai ir ryžtingai kovojo su vėžio liga.

St. Peterburgo, FL, Lietuvių klubo patalpose prieš Kalėdas įvyko jaunesnio amžiaus “trečiosios bangos” tautiečių susirinkimas. Nurtarta Lietuvių klubo apimtyje įsteigti naujai atvykusių grupę, pavadintą “Bangos” vardu. Nuo seniau klubo ribose veikia Kultūros būrelis, tautinių šokių grupė, o taip pat ir choras. “Bangai” vadovaus klubo narė ir “Saulės” lietuvių mokyklos mokytoja Raminta Kriškėkienė, talkins šios mokyklos tėvų komiteto pirmininkė Diana Radzevičienė bei Nomeda Kovera. “Bangos” nariai bus ir Lietuvių klubo nariai. Šio klubo valdyba, vadovaudamasi klubo veiklos nuostatais, savo posėdyje patvirtino “Bangos” įsteigimą. Tikimasi, kad “Banga” sustiprins St. Peterburgo tautiečių lietuvišką veiklą.

Vokietija

Berlyne, Saksonijos-Anhalto federacinėje žemės atstovybėje, prieš didžiąsias šventes įvyko Kalėdų mugė. Joje dalyvavo Lietuvos menininkai, amatininkai, rankdarbių meistrai. Taipgi dalyvavo ir vokiečiai su savo meistrų darbais. Mugėje buvo galima įsigyti originalių Lietuvos gintaro dirbinių bei papuošalų, įvairių rankdarbių, vokiečių meistrų darbų.

Mugėje surinktomis lėšomis buvo paremta lietuvių šeštadieninė mokykla Berlyne. Ta pačia proga Lietuvos ambasadoje atidaryta dailininkų Jūratės Bučmytės ir Alberto Krajinsko paroda “Užmirštosios Kuršių marios” su rodiniais – unikalūs Kuršių nerijos vaizdai, žvejų laivai, tradicinės šio krašto vėtrungės. Mugė baigta lietuvišku kalėdiniu vakaru, kurio dalyvius pasveikino Lietuvos žemės ūkio ministerijos sekretorius Vytautas Radzevičius ir Saksonijos-Anhalto žemės ūkio ir aplinkos ministerijos valstybės sekretorius Herman Aeikens. Skambėjo lietuviška ir vokiška muzika. Tokią mugę jau trečius metus organizuoja Lietuvos ambasada Vokietijoje ir Lietuvos žemės ūkio ministerija.

Italija

Nedidelė Romos lietuvių bendruomenė, kaip ir kasmet, surengė prieškalėdinį susitikimą. Jis pradėtas pamaldomis lietuvių kalba senoje Santa Lucia della Tinta nedidelėje šventovėje. Mišias atnašavo Šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. Petras Siūrys, kalėdines giesmes giedojo lituanistinės mokyklos vaikai. Po Mišių visi susirinko į ambasadą prie Vatikano. Čia lietuvių mokyklos mokiniai atliko programėlę, o Kalėdų senelis juos apdovanojo dovanėlėmis. Toliau vaišintasi lietuviškais valgiais. Susibuvime dalyvavo 50 tautiečių, tarp kurių ir Lietuvos ambasadorius prie Vatikano Vytautas Ališauskas, ambasados darbuotojai, Giovanna Lozoraitienė, Romoje gyvenančios lietuvių šeimos bei Romoje studijuojantys lietuviai studentai.

Vertemate con Minoprio miestelyje, netoli Milano, įvyko kalėdinė mugė, kurios pagrindinis organizatorius – Pietro Fardella, pagal pasą italas, o širdyje lietuvis. Į šią mugę buvo pakviesti Milano ir jo apylinkės lietuviai. Mugės palapinė ir improvizuoti nameliai buvo papuošti trispalvėmis girliandomis bei vėliavomis. Lankytojai galėjo įsigyti gintaro papuošalų, lininių servetėlių, rankšluosčių, lietuviškų saldumynų ir kitų produktų. Ypač būriai susidarė prie lietuviškos duonos ir ala. Lietuvos konsulas Milane Guido Levera džiaugėsi, kad vieno asmens iniciatyva pavyko surengti šią mugę, kuri, pasak jo, nebuvo “prisivilęs blynas”, o teikianti gerų vilčių ateičiai. Būsią galima, dar su didesniu pasisekimu, tokią mugę surengti prieš Kalėdas ir kitais metais. Konsului pritarė kiti renginio organizatoriai – meras Roberto Sirono ir savivaldybių kultūrinių renginių skyriaus vadovas Guido Monti. **JA**

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 62 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd.pal.čekių sąsk. iki ..0.40%
santaupas0.50%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.40%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius1.25%
180 dienų indėlius1.35%
1 m. term. indėlius2.00%
2 m. term. indėlius2.40%
3 m. term. indėlius2.90%
4 m. term. indėlius3.15%
5 m. term. indėlius3.15%
RRSP ir RRIF
(Variable)0.50%
1 m. ind.2.00%
2 m. ind.2.40%
3 m. ind.2.90%
4 m. ind.3.15%
5 m. ind.3.15%
PASKOLAS
Asmenines nuo5.00%
nekiln. turto 1 m.5.00%

ATIDARYKITE TALKOJE NAUJĄ TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTĄ NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ – (Tax-free savings account – TFSA)

MOKAME PALŪKANAS:

1 metams – 2.35%
2 metams – 2.85%
3 metams – 3.35%
4 metams – 3.60%
5 metams – 3.60 %

• **Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai**

• **Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu**
3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

Puikūs įspūdžiai, malonios pažintys

Dar vieneri Kanados pažinimo metai

REGINA KVAŠYTĖ

Prieš 7 metus Šiaulių universitete pradėta ir sėkmingai vykdoma Kanados studijų, t.y. pažinimo veikla, kuria rūpinasi Kanados auditorija. Norėusi šią auditoriją vadinti centru, nes per tiek metų įrodyta, kad ne patalpa yra svarbiausia, o tai, kas daroma. Žinoma, būtų per drąsu teigti, kad tik šis centras domisi ir skatina kitus domėtis Kanada. Tikėtina, kad pavieniai universiteto darbuotojai ar atskiri padaliniai turi savų ryšių, todėl ši apžvalga nepretenduoja į išsamų vaizdą. Tik norima supažindinti su tuo, kas Šiaulių universitete nuveikta visuomeniniais pagrindais po Kanados centro vėliava.

Tenka pripažinti, kad 2008 m. Kanados pažinimas gerokai skyrėsi nuo ankstesniais metais nuveiktų darbų (tam tikras veiklos apžvalgas yra skelbė ir *Tėviškės žiburiai*). Apskritai ta veikla būdavo daugiau šviečiamojo pobūdžio ir vykdoma Šiauliuose. Šįkart pagrindinis dėmesys teko pažinimui per mokslą ir mokomąją veiklą ir už Lietuvos ribų. Dalyvauta keliose konferencijose, kur perskaityti 3 pranešimai su Kanada susijusiais klausimais. Kai kurie konferencijose skaityti pranešimai jau išspausdinti, kiti turėtų pasirodyti šiek tiek vėliau. Visi jie apie Kanados literatūros sklaidą Lietuvoje, tačiau ne literatūrologiniu požiūriu: du iš jų apie Jano Martelo (Yann Martel) romano *Life of Pi* vertimą į lietuvių kalbą *Pi gyvenimas* sutelkiant dėmesį į tai, kaip romano originalo asmenvardžiai ir vietovardžiai rašomi lietuviškai.

Vienas pranešimas skaitytas XXIII tarptautiniame onomastikos (asmenvardžių ir vietovardžių tyrinėjimo) kongrese Toronte, kitas – tradicinėje konferencijoje *Pasaulio vaizdas kalboje* Šiauliuose. Be to, dalyvauta Paryžiuje vykusiame seminare, skirtame dviems Kanados rašytojams – Gabrielei Rua (Gabrielle Roy) ir Hjū Mak-

Latvių ir lietuvių delegacija onomastikos kongrese Toronte. Vienintelė iš Lietuvos – šio straipsnio autorė (trečia iš kairės). Antra iš dešinės lietuviė, prof. Laimutė Baluodė iš Latvijos universiteto

Su Algirdu Vaičiūnu, Laimute Baluode ir Geniumi Procuta Toronto Lietuvių Namuose prieš paskaitą

lenanui (Hugh MacLennan). G. Rua 1945 m. parašytą romaną *Netikėta laimė* (*Bonheur d'occasion*) į lietuvių kalbą iš prancūzų kalbos išvertusi Aldona Adomavičiūtė, o jis išleistas net du kartus, 1978 ir 1994 m. Kanados auditorijoje yra abu lietuviškieji leidimai, ir originalas taip pat. Reikia paminėti, kad šios knygos dėka tapome ir G. Rua draugų klubo, kuris veikia Niujorke, nariais. Abi su Genovaite Kačiūškiene esame ir anksčiau nagrinėjusios šio romano lietuviškąjį tekstą ir skaičiusios pranešimus, todėl dalyvauti tokiam seminare buvo tiesiog būtina. Nudžiuginome seminaro rengėją Anjeza Vaitfield (Agnė Whitfield) iš Jorko universiteto (taigi, Paryžiuje seminarą surengė iš Kanados atvykusi profesorė!),

padovanodamos jai 1978 m. leidinį lietuvių kalba. Įdomu tai, kad būtent ši rašytoja seminare buvo populiariausia: iš 13 šalių susirinkę dalyviai iš viso perskaitė 20 pranešimų, iš kurių net 16 buvo skirti G. Rua kūriniai, kūrybai, asmenybei. Šis seminaras dar labiau skatino domėtis ir konkrečiais autoriais ir jų kūrinių vertimais, ir Kanada apskritai, taip pat plėtoti Kanados studijas. Prie jų sėkmingo tolesnio puoselėjimo Šiaulių universitete prisideda ir 2 per šiuos metus parašyti ir apginti studentų darbai, kurie turėtų būti tęsiami. Taip pat Kanados pažinimas buvo vykdomas ir per dėstytojos Monikos Gruslytės dėstomą kursą, skirtą anglakalbėms pasaulio šalims. Jos studentai surengė surinktos medžiagos pristatymą,

kas sutapo su metiniu Kanados centro veiklos renginiu gruodžio pradžioje.

Pasaulyje jau tradicija tapusių renginių – įvairiems pasaulio regionams skirtų Kanados studijų konferencijų – rengimas rodo, kad Kanados valstybė suinteresuota, kad kuo daugiau žmonių domėtųsi ja. Kaune, Vytauto Didžiojo universitete spalio mėnesį įvyko penktoji tokia Baltijos šalyse. Ją rengė Lietuvos Kanados studijų draugija, kuriai vadovauja prof. Milda Danytė. Reikia pasakyti, kad iš viso jų būtų gerokai daugiau – tiesiog Lietuva, Latvija ir Estija pradėjo skaičiuoti savo šalyje rengiamas konferencijas kiekviena atskirai, nors jos yra skirtos visoms drauge ir vyksta paeiliui kasmet vis kitose iš trijų šalių.

Prasidėjo ši tradicija 1997 m., o 2005 m. buvo surengta Šiauliuose. Nereikia manyti, kad Kanados studijos yra tik kalbos ir literatūros studijos. Skatinama įvairiapusė pažintinė ir mokslinė tiriamoji veikla, o požiūrių, kokiais gali būti įdomi Kanada, ras daugelis. Tuo įsitikinti šiemet galėjo kelios mūsų universiteto anglų filologijos specialybės studentės ir jų dėstytoja Danutė Bulzgienė, kurios dalyvavo minėtoje konferencijoje kaip klausytojos.

Iš šviečiamosios veiklos šiemet svarbiausia tai, kad turėjau galimybę pamatyti Kanadą iš arčiau: po onomastikos kongreso rugpjūčio mėn. dar laukė pažintis su Toronto ir apylinkių lietuvių gyvenimu. Nors per vadovavimo Kanados auditorijai metus, taigi, nuo 2001-ųjų, daug apie tai skaityta, buvo užsimezgę ir kai kurie asmeniniai ryšiai, nors lietuvių gyvenimas išeivijoje nebuvo svetimas (esu daug metų gyvenusi Latvijoje), tai, ką pamačiau ir sužinojau apie lietuvių bendruomenės veiklą Kanadoje, maloniai stebino.

Teko ir pačiai prisidėti prie bendruomenės veiklos – Lietuvių Namuose skaityti paskaitą apie Latvijos lietuvių ir kartu su kolege iš Latvijos universiteto Laimute Baluode atsakinėti į susirinkusiųjų klausimus. Taip pat pavyko aplankyti nemažai su lietuvių veikla susijusių vietų Toronte ir Missisaugoje ir sutikti įdomių žmonių. Apie kai kuriuos iš jų buvau skaičiusi ar girdėjusi, kitus neakivaizdžiai pažinusi, dar kitus sutikusi Lietuvoje. Šio lankymosi Toronte ir apskritai pirmą kartą Kanadoje rezultatas – puikūs įspūdžiai ir naujos malonios pažintys. Kai kurias iš jų pavyko atnaujinti, kai dalyvavau XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziume 2008 m. Čikagoje. Reikia pasakyti, kad šie metai buvo turiningi, nors ir ne viskas skirta visai universiteto bendruomenei. Labiau tiems universiteto žmonėms, kurie jau parodė, kad domėjimasis Kanada tapęs neatsiejama jų gyvenimo dalimi. O tokių žmonių Šiaulių universitete yra, ir tikiuosi, ateityje atsiras dar daugiau.

Iš k.: Šiaulių universiteto Kanados auditorija laukia besidominčių kanadistikos veikla 2008-aisiais; Kanados pažinimo veiklos pristatymas (2008.XII.5). Iš dešinės prof. Genovaitė Kačiūškiene ir Regina Kvašytė

“Amžių sutartinė”

Lietuvos tūkstantmečio dainų šventė

Lietuva – dainų šalis. Tokia ji laikoma nuo seno. Pirmieji metraščiai, dar neištarę Lietuvos vardo, bet paminėję baltų gentis ir XIX-XX š. istoriniai šaltiniai, svetimšaliai keliauninkai, savi atgimstančio tautinio sąjūdžio šviesuoliai atkreipė dėmesį į lietuvių tautos dainingumą bei jos gyvenimą nuolat palydinčios liaudies dainos grožį. Iki šiol tūkstantmetės dainos tebeskamba Lietuvos kaime, ir niekas kitas taip neperteikia lietuvių pasaulėjautos, nostalgiko charakterio, subtilaus grožio ir gėrio suvokimo, kaip daina.

Nenuostabu, kad rengiame Dainų šventę. Ją simboliškai galima būtų prilyginti *karūnai*, telkiančiai ir vienijančiai visos šalies kuriančius žmones – dainininkus, šokėjus, instrumentinės muzikos atlikėjus, liaudies meistrus, aktorius, kompozitorius, rašytojus, choreografus, dailininkus, režisierius – mėgėjus ir profesionalius menininkus. Įžvelgiama ir Dainų šventės bei senųjų Graikijos olimpinų žaidynių dvasios, didingumo, masto paralelė. Pirmoji Dainų šventė surengta 1924 m. Kaune, kur susirinko 3,000 dalyvių ir 10,000 žiūrovų. Per 85 metus ji išaugo į išpūdingą kultūros sąjūdį.

Dainų šventė Lietuvoje surengiama kas ketveri metai. Jos programą sudaro pamatinės dalys – *Folkloro diena*, kurioje visa geografinė ir žanrinė įvairovė išsiskleidžia tradicinė kultūra, *Ansamplių vakaras*, teatralizuota, stilizuota forma pateikianti liaudiško prado programą, *Šokių diena* – jos pagrindas profesionalių choreografų sukurtos ir didelėje aikštėje gražiausius raštus išrašančios šokių kompozicijos ir *Dainų diena*, į vieną milžinišką chorą suburianti per 15,000 dainininkų, atliekančių harmonizuotas liaudies dainas, lietuvių profesionaliosios muzikos aukso

fondo ir šiuolaikinių autorių vokalinę muziką. Išskirtinė jos ypatybė – dainavimas *a cappella*. Šventės programą papildo Liaudies meno paroda, tautinio instrumento – Kanklių popietė, pučiamųjų orkestrų koncertai ir paradai, mėgėjų teatrų spektakliai,

profesionaliosios kūrybos renginiai, šventės dalyvių eitynės. Ji nuolat atsinaujina. Lietuvos, drauge su kaimyninių Baltijos šalių – Estijos, Latvijos, Dainų švenčių tradicija nuo 2003 metų tapo UNESCO pripažinta Pasaulio nematerialiosios kultūros paveldo vertybe.

Dainų šventė “Amžių sutartinė” yra 18-oji. Ji – neeilinė, nes, kaip visuotiniausia tautinės kultūros išraiška, pasirinkta svarbiausiu Lietuvos vardo Tūkstantmečio minėjimo bruožu. Šventės pavadinimas atspindi prigimtinių lietuvių tautos darnos jausmą – žmonių tarpusavyje ir su juos supančia aplinka, gamta, – kuris bene tobuliausiai įsikūnijo senosiose unikaliose lietuvių polifoninėse giesmėse – sutartinėse, kaip ir gebėjimą sutarti, kuris gelbėjo ją pačiuose sudėtingiausiuose valstybės istorijos skersvėjuose.

Liepos 1-6 d.d. Vilniuje ir Kaune vyksiančiuose šventės renginiuose dalyvaus per 40,-

000 žmonių. Ji prasidės profesionaliosios kūrybos renginių ciklu, kuris simboliškai atkuria Lietuvos kelią nuo senosios baltiškosios iki šiuolaikinės vakarietiškosios kultūros.

Folkloro diena skirta įvairialypei Žemės semantikai. Ansamblių vakaras ir Šokių diena atskleidžia ciklinio ir istorinio laiko tėkmę. Parengtos Moksleivių dainų dienos, modernizuoto folkloro, teatrų ir kitos naujos programos.

Šventės kulminacija – Dainų diena. Didžiulėje, specialiai pastatytoje Vingio parko estradoje 18,000 dalyvių dainuos gražiausias buvusių Dainų švenčių dainas ir naujus Tūkstantmečiui skirtus kūrinius.

Dalyvauti Dainų šventėje – didelis kiekvieno žmogaus, puoselėjančio tautinę kultūrą, troškimas. Per šventę atskleidžia šalies esmę – dalyviai pasipuošia tautiniais drabužiais, juos vienija daina ir šokis, pasididžiavimas savo valstybe. Nenusakomą emocinio bendrumo jausmą drauge su dalyviais išgyvena ir dešimteriojai daugiau į renginius skubančių, žiniasklaidos kanalais ją stebinčių žiūrovų – kone visa Lietuva.

Lietuvos liaudies kultūros centras

Ryšiai: www.daunusvente.lt, www.llkc.lt, Saulius Liausa – Lietuvos liaudies kultūros centro ir Dainų šventės direktorius, tel. (+370 5)261 11 90, Vida Šatkauskienė – Lietuvos liaudies kultūros centro direktoriaus pavaduotoja, Folkloro dienos kūrybinės grupės vadovė, tel. (+370 5) 261 25 40, Juozas Mikutavičius – Lietuvos liaudies kultūros centro direktoriaus pavaduotojas, Dainų šventės fondo direktorius, tel. (+370 5) 261 25 53, Eglė Ladigienė – Lietuvos liaudies kultūros centro kultūros informacijos poskyris, tel. (+370 5) 2614763, mob. tel. +370 686 69 377, el.paštas: egle.ladigiene@llkc.lt

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Žemaitijos miestas Plungė perėmė Lietuvos kultūros sostinės titulą 2009 metams iš aukštaitiškųjų Zarasų, nungusi 16 Lietuvos miestų ir miestelių, kurie buvo to paties konkurso dalyviai. Netoli atsilikę buvo Anykščiai (Aukštaitija) su siūlytu projektu “Anykščiai: Lietuvos tūkstantmečio abiturientų kūrybos sambūris kultūros mieste” ir Druskininkai (Dzūkija) su “Žvaigždžių sonata”. Plungės pasiūlytas projektas: “Plungės kultūrinio turizmo maršrutai – nuo savitumo iki globalumo”.

Tris kultūrinio turizmo maršrutus Plungė pristatys nuo 2009 m. birželio iki lapkričio – muzikinį, religinį ir kultūrinį. Muzikinis maršrutas kvies į tradicines miesto šventes – XI Tarptautinį pučiamųjų orkestrų festivalį ir IV Tarptautinį Mykolo Oginskio festivalį, kurį papildys keli nauji projektai. Kultūrinis maršrutas drieksis per daugybę muzikinių pasirodymų, parodų atvirose erdvėse, senajame Plungės vandens bokšte, prie Gandingos piliakalnio ir kitur. Religinis maršrutas apims Lietuvos menininkų stovyklą-plenerą Pakutuvėnuose, kurie garsėja Šv. Antano Paduviečio šventove ir Susitakinimo sodyba. Lankytojai galės apžiūrėti senąsias XVIII š. Plungės medines bei barokinio stiliaus šventoves Gintališkėje, Beržore, Plateliuose, Gegrėnuose, Alsėdžiuose, kuriose bus rengiami sakralinės muzikos koncertai bei poezijos skaitymai.

Vilniaus “Meno forte” 2008 m. gruodžio 5 ir 6 dienomis įvyko spektaklio *Muzika 2* pagal Marguerite Duras pjesę *Muzika antroji* premjera. Šis spektaklis buvo bendras aktorių Povilo Budrio, Viktorijos Kuodytės ir teatrologo Audronio Liugos kūrybinis darbas. Pjesę M. Duras parašė septintajame dešimtmetyje britų televizijos užsakymu. Po dvidešimties metų ji parašė antrąją pjesės veiksmą ir visą kūrinių pavadino *Muzika antroji*. Jos premjera buvo 1985 metais Paryžiuje, režisavo pati rašytoja. Pjesėje vaizduojamas dviejų vienas kitą kažkada mylėjusių žmonių susitikimas. Po trejų išsiskyrimo metų jie atvyksta į tą patį miestą, kuriame gyveno, su tvarkyti teisinių skyrybų formalumų ir “beveik netyčia” ateina į tą patį viešbutį dar sykį susitikti.

Antroji premjera įvyko 2008 m. gruodžio 15 dieną “Menų spaustuvėje”. Tai Agniaus Jankevičiaus režisuotas spektaklis *Du vargšai rumunai, kalbantys LT*, sukurta pagal lenkų autorės Dorotos Maslowskos pjesę *Du vargšai rumunai, kalban-*

tys lenkiškai. Anksti išplaukusi į lenkų literatūros elitą, 25 metų D. Maslowska pastaruoju metu atsidūrė ir teatralų dėmesio centre. Šios prieš dvejus metus paraštos pjesės idėja gimė autoriui keliaujant su draugu Rumunijoje. Užsukę į viešbutį kavos, jie prisistatė: “Labą dieną, mes esame du vargšai rumunai, kalbantys lenkiškai, galbūt turite likusių užkandžių”. Šis “valkatų rumunų” juokas rimtai išgąsdino barmenę – ir taip gimė pjesė.

Pirmoji pjesės dalis yra apie dviejų jaunų žmonių karštinę ir beprotystę, antroji – apie juodviejų staigų prabudimą kažkur Lenkijoje, apie netikėtą vienišumą, susvetimėjimą ir kovą už gyvenimą ir mirtį. Pasitelkusi juodosios komedijos žanrą autorė kalba ne vien apie šiandieninę Lenkiją ir atvirai klausia, kas slypi už švytinčio suvienytos Europos fasado?

Lietuvių kalbos mylėtojai Lietuvoje ir kai kur užsienyje sausio 24 dieną turėjo progą rašyti Valstybinį (kuris Lietuvos žiniasklaidoje kažkodėl vadinamas *Nacionaliniu*) diktantą. Diktanto konkursą, kurį, kaip rašė skelbime, skirtą kovai “prieš barbarizmus, asimiliaciją (supanašėjimą, įsisavinimą, pasak Lietuvių kalbos žodyno) ir žargoną” rengė savitraštis *Atgimimas*, padedamas Lietuvos valstybinio radijo ir TV, Lietuvių kalbos komisijos, Savivaldybių sąjungos ir kitų partnerių. Geriausiai parašę diktantą pirmajame rate, patenka į antrąjį, kurio laimėtoju/ai skiriama dovana – *Visuotinės lietuvių enciklopedijos* prenumerata.

Diktantą buvo galima rašyti ir užsienyje – šiemet 30-tyje miestų (JAV, Gudijoje, Lenkijoje, Prancūzijoje po du, Rusijoje net trijuose miestuose, o Kanada ir šį sykį liko “neraštinga”) buvo paskirtos diktanto rašymui vietos. Diktantų tekstus paruošia Lietuvos rašytojai. Pirmasis buvo skaitomas per Lietuvos radiją ir TV, transliuojamas internetu www.lrt.lt sausio 24 d. 11.00 val. Lietuvos laiku. Šio diktanto tekstas bus paskelbtas visiems interneto svetainėje www.atgimimas.lt sausio 28 dieną. 2008 metais diktanto laimėtoja iš 3,000 dalyvių buvo devyniolikmetė Vilniaus universiteto studentė švenčioniškė Rūta Rudinskaitė, o diktanto dalyviai išrinko gražiausią lietuvišką žodį AČIŪ. Šiemet bus renkamas smagiausias lietuviškas ištiktukas. Žiniasklaidos komentaruose jau matėsi pasiūlytas ŠLEPT!, kuris, ko gero, gali ir laimėti. **GK**

Aš amžinai gyva

Prisiminę Sausio 13-ąją, pagerbę žuvusiuosius ir likusius gyvus kovotojus, dar kartą pasidairykime į žvaigždėtąjį sausio dangų, padėkokime Dievui ir gynusiems mūsų laisvę. Eina metai. Vis labiau tolsta toji skaudi, dramatiška mūsų tautos istorijoje data. Tačiau ji niekada nebus užmiršta, liks gyva tų dienų liudininkų atmintyje. Senelių, tėvų, jaunuolių, vaikų, kurie jau atsisveikina su vaikyste.

Prisiminę tą lemtingąją Sausio 13-ąją, perskaitykime Juozo Vaičionio “Loretos laišką”:

/ Lietuvai pašaukus, ateinu / Prisiliest prabočių pelenų... / Ta diena nutolo kaip daina / Baimės, ryžto, nerimo pilna. / Rūkas slėgė uždanga sunkia – / Laužais šildėme širdis, rankas. / Priešas puolė su riksmu klaikiu, / Be širdies, be veido, be akių... / Spaudėmės mes petys prie peties, / Laukdami – mirtis ką palytės. / Tanko vikšrai perbloškė mane – / Gležną gėlę Viešpaties delne. / Su Jumis aš amžinai gyva / Šauksiu, šauksiu: Lietuva! / Jau iš kapo, pakąsta šalnos, / Iš žvakelės mirksinčios liepsnos...

Prie parlamento 1991 m. sausio mėn.

Rasa Norkutė, Klaipėda

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

www.rpcul.com

Aktyvai virš 90 milijonų dolerių

TERMINUOTI INDĖLIAI		SĄSKAITOS	
90-179 dienų	0.75%	Taupomoji sąskaita	
180-364 dienų	0.75%	Kasd. pal. čekių sąskaita	
1 metų	1.10%		
2 metų	1.50%	Amerikos dolerių kasd.	
3 metų	1.75%	palūk. taupymo sąskaita	
4 metų	2.00%	Amerikos dol. GIC	
5 metų	2.00%	1 metų term. ind.	0.75%

GIC		SUTEIKIAME	
1 metų "cashable"	1.25%	Asmenines paskolas	
1 metų	1.75%	nuo	5.75%
2 metų	2.25%	Sutarties paskolas	
3 metų	2.50%	nuo	5.75%
4 metų	2.75%	Nekilnojamo turto paskolas	
5 metų	3.00%	Su nekintančiu nuošimčiu	
		1 metų	4.75%
		2 metų	5.00%
		3 metų	5.25%
		4 metų	5.50%
		5 metų	5.50%

RRSP, RRIF ir TFSA		Su kintančiu nuošimčiu	
TFSA atviras, kintantis	2.50%	1, 2, 3 metų	4.75%
RRSP ir RRIF atviras			
kintantis	1.50%		
1 metų	2.30%		
2 metų	2.60%		
3 metų	2.75%		
4 metų	3.00%		
5 metų	3.25%		

MŪSŲ ADRESAS:

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400
Fax: 416-532-4816

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.

9:00- 3:30

Ketvirt., penkt.

9:00- 8:00

Šeštadieniai

9:00- 1:00

Sekmadeniai

8:30-12:45

ANAPILYJE:

Tel.: 905-566-0006
Fax: 905-566-1554

Darbo laikas:

Ketvirtadieniai

12:00- 7:00

Penktadieniai

11:00- 6:00

Sekmadeniai

9:00-12:30

Keliaujant į Europą
neužmirškite įsigyti
AMEX EURO ČEKIŲ ir
GRYNŲ PINIGŲ
NAUDOKITĖS
"INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet
sąžiningas patarnavimas

Neapmokestinama*
taupomoji sąskaita
Tax Free Savings Account

1 metų	2 metų	3 metų	4 metų	5 metų
2.30%	2.60%	2.75%	3.00%	3.25%
2.30%	2.63%	2.83%	3.14%	3.47%

Sudetinių palūkanų įplauka / Compuonded interest

*metų pabaigoje nemokama papildomų palūkanų

SVEIKATA • MOKSLAS • ŠEIMA

Įtampa ir mūsų gyvenimas

Sausio 18-24 d.d. Kanados medicinos specialistai ir organizacijos paskelbė psichinio sveikatingumo savaite. Spauldoje ir gydymo įstaigose vyko paskaitos, konsultacijos, padedančios atpažinti ir įveikti didelį mūsų sveikatos ir dvasinės gerovės priešą – ilgalaikę įtampą. Kaip tvirtina Kanados sveikatos tarnyba, nuolatinė stipri nervinė įtampa ne tikalina asmenybę, bet ir sukelia daug kitų – širdies, kraujospūdžio, imuninės ir virškinimo sistemų susirgimų arba kitų jau esančių ligų paūmėjimą. Nervinės įtampos nualintas kūnas praranda galimybę priešintis infekcijai. Mokslininkai įsitikinę, kad nuo įtampos atsiranda 60-90% ligų. Kiekvienas sujaudintas žmogus patiria kelias pakopas: įtampos šaltinis / jo grėsmė / prisitaikymas / pavojaus pojūtis / priešinimasis / nuovargis / liga. Jeigu žmogus pajėgia įveikti viešus ar slepiamus nervinės įtampos pojūčius iki nuovargio pakopos, jis atsigauna, jei ne – reikalinga pagalba.

Atrodo, šiomis dienomis nerasime nė vieno žmogaus, kuris neturėtų rūpesčių. Be įprastinių šeimos ir buitinių rūpesčių, mus daralina kiti, iš platesnės aplinkos atėję įvykiai. Ekonominis sunkmetis ir bankų žlugimai verčia dieną naktį išgyventi dėl santaupų, investicijų saugumo. Didėja baimė dėl ateities, rytdienos ir senatvės saugumo. Neaišku, kas bus rytoj – ar neprarasiu darbo, ar gausiu paskolą, ar užteks lėšų pragyvenimui? Susirūpinimą didina ne tik ekonomika. Pasaulyje gausu karinės įtampos šaltinių, kurie lyg ir tiesiogiai nesusię su mumis, vis tiek kelia nerimo. Mus jaudina Afganistano karas, kuriame žūsta vis daugiau karių, Gazos gyventojų žūtys, atominio karo, visuotinio atšilimo ar oro taršos grėsmė, stichinės nelaimės. Tik vieni moka objektyviai įvertinti pasaulio ir savo asmeninę padėtį, kitiems, jautresniems žmonėms, nerimas ir baimės jausmas stiprėja, kaupiasi ir tampa ilgalaikės įtampos šaltiniu.

Nervinė įtampa ne vien bloga būseną – ji gali būti įspėjimo ženklas, kitiems žmonėms – darbinio ir kūrybinio įkvėpimo sąlyga. Jie savotiškai netgi stengiasi sukelti tokią būseną, kad galėtų geriau padaryti savo darbus. Bet antra vertus tokie asmenys moka laiku nuslopinti tą įtampą, ją "užgesinti", ir tokia valdoma įtampa nepalieka jokio pėdsako sveikatai. Bet didesnis skaičius žmonių, dėl įvairių priežasčių patiriantis įtampą, negali jos įveikti, ir tai kelia grėsmę jų sveikatai.

Sveikatos specialistai, tarp jų ir dr. D. Ornish, moka kaip valdyti savo jausmus ir galvosena, mažinant ilgalaikę nervinę įtampą ir jos padarinius. Tai nereiškia, kad reikia atsiriboti nuo aplinkos ir gyvenimo. Galima išmokti aiškiai vertinti susierzinimo ir

įtampos šaltinius ir priežastis, išmokti sukurti ramybės lauką savo viduje. Dr. Dean Ornish išvardija šias pakopas, kurios be vaistų padėtų pasiekti reikiamą jausmų pusiausvyrą. POILSIS NUO INFORMACIJOS. Nors 24 valandoms išjungti visus informacijos šaltinius: televizorių, radiją, internetą, neskaityti laikraščių, vengti visų kitų žiniasklaidos priemonių. Praleisk šią dieną su draugais ar šeima. Pasaulis išsivers be jūsų, sako dr. D. Ornish, per dieną neįvyks nieko nepataisomo, jei atsitolinsite nuo naujienų srauto vienai parai. Kada vėl

sugrįšite prie įprasto gyvenimo ir užsiėmimų, galvosite daug aiškiau, sprendimai bus protingesni.

KVĖPAVIMAS. Šis fiziologinis veiksmas yra gyvybinė jungtis tarp kūno ir smegenų veiklos. Kvėpavimas aiškiai parodo įtampos lygį; jis taip pat veikia ir galvojimo pro-

cesą. Kada žmogus ramus, jis kvėpuoja lygiai, ritmiškai, kai sujaudintas – paviršutiniškai ir neritmingai. Susijaudinus reikia priminti sau – kvėpuok lygiai, giliai. Toks paprastas veiksmas iš karto sumažina nervinę įtampą.

MEDITACIJA. Tai atsipalaidavimo būdas, kuris nuo išorės įtampos leidžia susikurti ramybės oazę savo viduje labai paprastu būdu bet kokiomis sąlygomis. Susikaupimui gali būti naudojamas garšas, muzika, malda, vaizdas, žodžiai ir kvėpavimas. Įdomu, kad susikaupimui įvairių tautų kultūros naudoja panašius žodžius su galūne -om,-en. Shalom. Salaam. Amen. Ameen. Šie žodžiai verčiami kaip "ramybė" ar "taika", jie savo prasme jau padeda sukelti norimą jausmą. Galima pasirinkti ir kitą patinkantį žodį ar skaičių. Reikia patogiai atsisėsti ant kėdės ar grindų, užmerkti akis, įkvėpti, kartoti pasirinktą žodį, pabrėžiant jo galūnę. Jei mintis "pabėga" – veiksmą vėl pradėti iš naujo, kol pavyks pasiekti ramybės ir atsipalaidavimo būseną.

JOGOS IR FIZINIAI PRATIMAI. Jogos pratimai padeda atpalaiduoti nuo įtampos raumenis. Kai kūnas nesukaustytas, galvojimas irgi laisvesnis. Pradedant užsiiminti fizine veikla, reikia sumažinti visus papildomus dirgiklius: alkoholį, taip pat kofeino turinčius gėrimus, kurie tik labiau dirgina nervinę sistemą, jų poveikis trumpalaikis. Aktyvi fizinė veikla palieka mažiau vietos neigiamiems jausmams. Pusvalandžio pasivaikščiojimas parke, lauke su draugais ar šeimos nariais, bendravimas su jais padės išsklaidyti nerimą.

Nukelta į 11-tą psl.

FSFG Realty Corp. BROKERAGE*

5650 Yonge Street, Suite 1508
Toronto, ON M2M 4G3

Laima Slizauskas

pirkimo ir pardavimo atstovė

Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite.
Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.

TEL: 416-227-2000 416-803-9133 (neš.)
FAX: 416-227-2008 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca

*Independently Owned and Operated, REALTOR®

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė

D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics

3029 Bloor Street West

(prie naujos 'PARAMOS')

Toronto ON, M8W 1C5

Tel. (416) 207-0885

Kviečiame mažus ir didelius!

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

Dr. I. Matiu

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

Norint, kad geriau būtų

Naujojo seimo 138 nariai visos Lietuvos akivaizdoje pri- siekė tarnauti tėvynei, saugoti jos žemių vientisumą, nepri- klausomybę. Skambėjo labai dievobaimingai, krikščioniš- kai, komunistai ir tie prašė Dievą pagalbos... Tačiau keli seimūnai pareiškė, kad prie- saikos tekstas neatitinka tik- rovės: įstoje į ES – netekome nepriklausomybės, tai kaip ją saugoti? Arba – kaip su žemių vientisumo išsaugojimu, kai dalis jos jau parduota vokiečiams ar danams?

Tačiau iš praėjusio seimo veiklos matome kaip seimū- nai ne Tėvynei, o monopolis- tams tarnavo. Atvirkščiai – tik vienas vienužis teisininkas K. Čilinskas išdrįso pasakyti tie- sos žodį oligarchų įtakojam- mam seimui ir vyriausybei ir nebuvo perrinktas. Tuo tarpu susikompromitavę politikai, teisti ar belaukiantys teismų, ištisomis frakcijomis ar pavie- niui – visi visutėliai pateko seiman ir įgijo parlamentaro neliečiamumą! Vieniems pro- kuratūra “nesuspėjo” surinkti įrodymų, kitiems teismai “mandagiai” luktelėjo, kad suspėtų kandidatai pasislėpti po seimūnų neliečiamybe, tre- ti – pilnai atsėdėję Lukiškių

aiškštės apartamentuose, pakeitė aplinką ketveriems metams į seimo rūmus.

Pasirodo, ne vien tik deso- vietizacijos trūkumas smaugia Lietuvėlę, dar ir rinkimų įstatymas skylėtas – krimina- liniai nusikaltėliai tvirtai pa- laikomi. Ranka ranką plauna! Dabar kriminalinis oligarchų elitas gali nebebijoti dėl savo monopolinio kapitalo – seime visi savi, netgi seimo pirmi- ninkas ir tas teistas! Ir visai ne už gerus darbus...

Imkite, kad ir seimūnę Vi- liją Blinkėvičiūtę – buvusią socialinio aprūpinimo minis- terę – ir tam davė, ir tam davė, o ubagėliui taip ir nebeliko. Elitui tiek algeles, tiek pensi- jas patyliukais mokėjo su ko- efficientais – t. y. popieriuose viena suma, o kuklaus (2, 3, 4) koeficiento dėka elitui į rankas įdedama dvigubai, tri- gubai ar net keturgubai dau- giau. Sodros pensininkų są- skaita V. Blinkėvičiūtė atidavė privatiems bankams 400 mili- jonų, čia, kad elitinių pensijų fondas būtų solidus. Na, o ubagėliams pensijukes pakėlė 10-20 kartų mažiau, nei pašo- ko maisto kainos.

Nėra Lietuvoje priešta- raudančios valdžiai politinės

organizacijos, kuri priverstų A. Kubilių “suveržti diržus” koeficientinėms nomenklatū- ros algoms, atsisakyti pom- pastiškų projektų krizės metu, kuri galėtų priversti grąžinti pensininkams nacionalizuotas pensijas, likviduotų privilegijų privilegijas įvairioms mažu- moms ir atstatytų Konstituci- joje įtvirtintas visų lygias teis- ses bei dorovės pirmenybę.

O, jeigu nėra, tai komu- nistų, tapusių kapitalistais, li- kimas valdžioje formuoja oli- garchinę valstybę Lietuvoje, kurioje pagrindinį vaidmenį vaidina pasigrobtas ir sumo- nopolizuotas turtas. Tapo įprasta, kad nė vienas seimo milijonierius nedeklaruoja sa- vo turtų šaltinių. Maža to, net- gi seimūnų pajamos nebuvo ištisus ketveris metus apmo- kestinamos – taigi demonst- ravo nusikalstamą veiką ir nieko?! Argi tai ne valdžios veidmainystė ir nesąžiningu- mas? Juk ne veltui sakoma, kad žuvis genda nuo galvos... Bet man vis rūpi, kokio Dievo padėjimo prašėsi seimūnai sa- vo priesaikoje? Nebent Aukso veršio... (Straipsnis sutrum- pintas. Red.)

Andrius Stanislauskas, Vilnius

SKAITYTOJAI PASISAKO

PIRMTAKO NETURĖJO

Tėviškės žiburių nr. 2 (3069) 2009 m. sausio 13 d. dr. Egidijaus Mažinto straipsnyje *Garsioji sostinės gimnazija* rašoma, kad pirmosios S. Nėries gimnazijos pirmtako Vilniaus gimnazijos direktoriais tapo M. Biržiška, toliau, kad gim- nazijai vadovavo Marcelinas Šikšnys ir t.t. Šie minimi asmenys buvo Vilniuje Vytauto Didžiojo gimnazijos direktoriai, bet ne S. Nėries. Lankiau ir baigiau pats Vyt. Didž. gimnaziją ir jaučiuosi nieko bendro neturintis su S. Nėries gimnazija, nei jos vardu. S. Nėries vardas gimnazijai tik atsirado 1940 m. pirmo- sios sovietų okupacijos laiku. Dingo vokiečių okupacijos metu ir vėl atsirado grįžus bolševiki- kinei valdžiai.

Vytauto Didžiojo gimnazija Vilniuje įkurta 1915 metais, ir minimi asmenys – M. Biržiška, M. Šikšnys buvo direktoriai, o

mokykloje dirbo dr. J. Basanavičius, A. Sme- tona, A. Stulginskis ir kiti iki jų pasitraukimo ar ištremimo į Kauną. Kiek man žinoma, Vy- tauto Didžiojo gimnazijos vardą pakeitė A. Vienuolio vardu, kuris ir dabar yra. S. Nėries gimnazija Vilniuje jokio pirmtako neturėjo. Deja, Vytauto Didžiojo vardas Vilniaus švie- timo sistemoje dingo.

Bronius Saplys, Toronto, ON (Santvarkoms keičiantis buvo keičiami ir pava- dinimai. Red.)

AR GAUNI TŽ?

Brolau, gal jau žinai, jog mirė tavo klasės draugas Pranas Narinauskas. Siunčiau žinutę apie jo mirtį iš *Tėviškės žiburių* 2008.XII.9 nr. 49-50 (3064-3065). Trumpai atrašyk, ar gauni *Tėviškės žiburius*. Jau apie 50 metų tai mano mėgstamiausias ir skaitomiausias laikraštis – Lietuvoje tokių su žiburiu reikia ieškoti. **Algis**

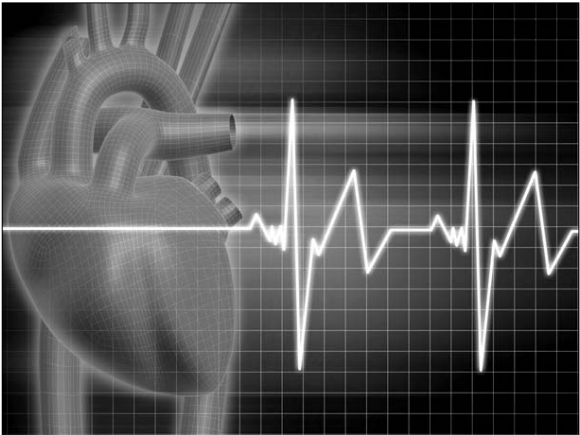
Įtampa ir mūsų gyvenimas

Atkelta iš 10-to psl.

BENDRAVIMAS. Svarbiausia – įsiti- kinti, kad tu ne vienas patiri šią būseną. Pa- saulyje žmonėms paskiriama antidepresinių vaistų daugiausia. Bendravimas padeda matyti pasaulio problemas iš kito matymo taško. Vieniši žmonės dažniau serga ir mirš- ta greičiau nei tie, kurie palaiko ryšius, turi išipareigojimų šeimai, draugams ar visuo- menei. Jeigu gyvenimas tampa neįdomus, niekas neišblaško blogos nuotaikos, pa- skambink draugui ar susirask žmogų, kuris mokėtų išklausti. Įsigyk katiną, šunį ar kitą gyvūną, tapk savanoriu, kur reikia pagalbos.

Reikia tobulinti savo asmenybę, kuri mokėtų atsispirti neigiamiems jausmams. Ilgalaikė stipri nuoskauda, priešiškus ir vieša ar slepiama neapykanta yra labiausiai nuodingos įtampos išraiškos. Jos gali padaryti žmogų ligo- niu. Atleidimas, gebėjimas suprasti sumažina nervinę įtampą. Dideli išgyvenimai gali tapti proga ir postūmiu pakeisti savo gyvenimą, atrasti jėgų didelėms permainoms. Bet tiems, kurie neturi jėgų pasinaudoti šiais patarimais, reikalinga gydytojo pagalba.

Pagal “Canadian Press“ parengė S. Katkauskaitė

Įtampos diagrama

Taupykime Paramoje

TAUPOMOJI SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.75%
1 metų	2.50%
2 metų	3.00%
3 metų	3.25%
4 metų	3.60%
5 metų	3.60%

PAPILDOMA TAUPOMOJI 0.50%

“Planas 24” Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.025%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.100%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ
PALŪKANŲ 0.05%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	4.50%
1 metų	4.50%
2 metų	5.00%
3 metų	5.25%
4 metų	5.50%
5 metų	5.50%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU
NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU
Palūkanų norma + 1.5% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS
Palūkanų norma + 2.5% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS
Palūkanų norma + 3.5% ir aukščiau

INVESTICINĖ SĄSKAITA

“GIC” INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų	2.00%
2 metų	2.50%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.10%
1 metų iškeičiamas	1.75%

Neša metines ar sudėtines palūkanas

“GIC” INDĖLIAI (Taikomas pelno padalinimas)	
1 metų	1.75%
2 metų	2.25%
3 metų	2.50%
4 metų	2.75%
5 metų	2.85%
1 metų iškeičiamas	1.50%
1 metų JAV dolerių	1.00%

TERMINUOTI INDĖLIAI

30–89 dienų	0.75%
90–179 dienų	0.75%
180–269 dienų	0.75%
270–364 dienų	0.75%
1 metų	1.25%
2 metų	1.50%
3 metų	1.75%
4 metų	2.00%
5 metų	2.00%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.75%
1 metų	2.50%
2 metų	3.00%
3 metų	3.25%
4 metų	3.60%
5 metų	3.60%

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

AKTYVAI per \$170,000,000

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W. 416-207-9239 | 1573 Bloor W. 416-532-1149 | www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

SPORTAS

Garsėjanti sportininkė

Montrealio *The Gazette* sausio 5 d. sporto skyriuje įdėjo beveik pusės puslapio aprašymą ir septyniolikmetės Ievos Kibirkštytės spalvotą nuotrauką su antrašte *Nuo Pointe Claire studentės iki tarptautinės futbolo (soccer) žvaigždės*. Nepastebėta Kanadoje, ji tapo labiausiai įvertinta Lietuvos žaidėja komandose U17, U19 ir vyresniųjų. Ieva laisvai kalba lietuviškai, prancūziškai ir angliškai. Atstovavo Lietuvai praėjusią vasarą Anglijoje, Danijoje, Latvijoje ir UEFA varžybose Šveicarijoje. Jos komanda U19 laimėjo Baltijos taurę, o ji pati, kaip geriausia gynėja – trofėja.

Ieva Kibirkštytė

Siuo metu Ieva studijuoja psichologiją Mount St. Mary universitete, Maryland, JAV, gavusi akademinę ir sporto stipendiją. Ievos tėvai – Algis ir Regina, o seneliai Justas ir Noella Kibirkščiai. DS

Žinios iš Lietuvos

• S. Krupeckaitė – pasaulio dviračių tako taurės varžybų IV rato trys aukso ir vienas sidabro medalis. Aukso medalį pirmąją dieną Kinijos sostinėje prasidėjusio 2008-2009 metų

Simona Krupeckaitė Ntr. Scanpix

sezono pasaulio dviračių tako taurės sprinto rungtyje iškovojo Simona Krupeckaitė, baigmėje dukart (11.781 sek. bei 12.021 sek.) aplenkusi ukrainietę Liubov Šulik. Kitą dieną vėl puikiai pasirodė 500 m atskiros pradmės asmeninėse bei komandinėse sprinto lenktynėse, iškovojo aukso bei sidabro medalius. Asmeninėse 500 m lenktynėse Lietuvos dviratininkė aplenkė visas tryliką savo varžovių, nuotolį įveikusi per 33.834 sekundės. Paskutinę dieną Simona iškovojo dar vieną aukso medalį keirinio (8 ratą) lenktynėse. Šešių dviratininkių baigmėje S. Krupeckaitė aplenkė prizininkėmis tapusias varžoves – kinę G. Shuang bei olandę W. Kanis. Sidabro medalį pasaulio dviračių tako taurės varžybų ketvirtojo rato Kinijos sostinėje 3 km asmeninių persekiojimo moterų lenktynių rungtyje iškovojo Vilija Sereikaitė (3:37.661 sek.), baigmėje pralaimėjusi Naujosios Zelandijos atstovei Alison Shanks (3:30.685 sek.).

• Lietuvos krepšinio lygos (LKL) dabartinė varžybų lentelė: 1. Žalgiris, 2. Lietuvos rytas, 3. Šiauliai, 4. Nevėžis, 5. Neptūnas, 6. Sakalai, 7. Kaunas Triobet, 8. Aisčiai, 9. Techasas, 10. Alytus, 11. Sūduva. LKML (moterų) lygos lentelė: 1. Teo, 2. Arvi, 3. Lemminainen, 4. Laisvė, 5. Aistės, 6. Rūta, 7. Eglė, 8. Alytus. VP

Lietuvis bėgikas lenkia kitus

EDVARDAS ŠULAITIS

Lukas Veržbickas sausio 10 d. "Arkansas H.S. Invitational" lengvosios atletikos pirmenybėse, uždaroje patalpose, pelnė du JAV rekordus. Bėgdamas "Randal Tyson Track Complex" patalpose, kurios priklauso University of Arkansas, esančiose Fayetteville, AR, buvo šių didžiulių varžybų žvaigždė.

Lietuvis, tarp pirmamečių gimnazistų įveikęs vienos mylios nuotolį rekordiniu (4:15.43) rezultatu, po valandos jau stojo į kovą 3000 metrų bėgimo rungtyje. Ir čia Lukas buvo nepralenkiamas – ne tik atbėgo pirmas, bet ir pasiekė dar vieną rekordą – 8:48.81. Šis New Lenox mies-

telyje gyvenantis jaunuolis, lankantis Lincoln-Way Central H. S., savo pasirodymais nustebino daugelį pirmenybių dalyvių, susirinkusių iš visos Amerikos. Apie šį savo auklėtinio nuostabų pasirodymą pranešė jo treneris Romas Bertulis, taip pat ir jo motina Rasa, kuri gyvendama Lietuvoje buvo žinoma bėgikė (Sovietų Sąjungos 2000 m. rekordininkė).

Varžybos Arkansas valstijoje buvo pirmasis Luko svarbesnis jėgų išbandymas po pernai rudenį patirtos traumos, kuri jį išvedė iš rikiuotės.

Dabar vaikas jau gali bėgti ir važiuoti dviračiu, tačiau kol kas negali plaukioti. Gydytojas pasakys, ar Lu-

kas galės lankyti treniruotes baseine. Kadangi plaukimas yra viena iš triatlono rungčių, tai jis labai laukia tos dienos, kai galės vėl plaukti.

Po šių varžybų internete pasirodė daug rašinių, kuriuose pažymimas lietuvių sportininko pranašumas, jam žadama gera ateitis. Kai kuriuose straipsniuose minima, kad Lukas atvyko iš Lietuvos būdamas 8 metų, o dabar yra 16-os ir lanko pirmąją klasę gimnazijoje.

Artimiausias Luko pasirodymas turėtų būti Niujorko Madison Square Garden patalpose sausio 30 d., kur vyks tarptautinės "Millrose Games" varžybos. Čia jis pakeistas bėgti 1 mylios lenktynėse.

SKAUTŲ VEIKLA

• Nauja LSS vadovybė.

Praeitų metų pabaigoje įvyko LSS vadovybės rinkimai. Rinkimų prezidiumo biuletenis, nr. 3 (2009.I.10) skelbia rezultatus. LSS tarybos pirmininku išrinktas v.s. fil. Gintautas Taoras; vyr. skautininkai – s. fil. Rūta Baltaduonytė-Lemon ir s. fil. Tomas Dundzila; garbės teismas – v.s. fil. Virginija Mačiulienė, ps. Gailius Senkus, s. fil. Jonas Variakojis; kontr. k-ja – v.s. Audra Reivydienė, ps. Dalia Stepnaitienė, ps. Ilona Tarvydienė; Kanados rajono vadu išrinktas v.s. Marius Rusinas, pakeitęs v.s. Romą R. Otto, kuris išrinktas į LSS tarybą Brolijos sąrašu. Prie biuletenio pridėti šakų veiklos aprašymai bei rinkimuose dalyvavusių Sąjungos narių siūlymai. Inf.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

KESMINAS ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzas, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas (905) 510-4707

El. paštas: kkesminas@hotmail.com

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

BLOOR-ISLINGTON, prie pranciškonų parapijos; 2 miegamųjų pietų vakarų kampinis "condominium" su dviem garažo vietomis, kas labai retai pasitaiko. Penkių minučių nuotolis nuo požeminio. Geras Ontario ežero vaizdas. Nauja kaina \$259,900.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas imigruojant į Kanadą pagal: kvalifikuotų darbuotojų, verslo, šeimos narių laidavimo, H & C bei auklių ir prižiūrėtojų programas

Ir kitas imigracines paslaugas: gaunant studento vizas, darbo leidimus ir garantus, paduodant pilietybės ir nuolatinio gyventojo statuso pareiškimus

Verčia dokumentus iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą

DALIA MILMANTAS, CSIC, licencijuota Kanados imigracijos konsultantė

T 647 342 7301 || F 647 435 7528 || dmilmantas@rogers.com

Darbo patirtis imigracijos srityje nuo 1999 m. || Galime konsultuoti vakarais ir savaitgaliais

Can You Give More than Blood?

Transplants are used to treat a wide variety of illnesses like leukemia, lymphoma or myeloma. Hundreds of Canadians are in need of transplants every year. As of October 2008, there were about 600 Canadian patients waiting for a stem cell transplant. Dr. Vytas Žulys, in Toronto, is one of the people who need a stem cell donation. No match has yet been found for him.

Stem cells are immature cells that are capable of developing into any of the cells present in the bloodstream. Patients who have a disease that inhibits their ability to produce certain kinds of blood cells will need a transplant of healthy stem cells from a donor.

The patient and the suitable donor must be matched for a successful transplant.

The genetic markers used to match donors to patients occur with different frequencies in different ethnic groups. For this reason, a person's best chance of finding a matching donor is within his or her own ethnic group.

If you are healthy, between the ages of 17 and 50, and willing to donate stem cells to anyone in need, please consider joining the donor registry. You may be able to help someone who is waiting for a stem cell transplant. The process is quite simple. Register online at www.onematch.ca. If you meet the criteria for being a potential donor, you will be sent a kit with which you swab the inside of your cheek, and send the swab for testing. There is no cost to you and no blood test required. More than 237,000 donors are currently registered in Canada, and about 12.5 million donors are registered worldwide. If you cannot donate your cells, please consider giving the OneMatch Stem Cell and Marrow Network your financial support and encourage others to participate in this humanitarian effort. **Inf.**

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

ROYAL LEPAGE

Jeį norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

JAUNIMO ŽODIS

TORONTO MAIRONIO LIETUVIŲ MOKYKLA

Lietuviškos spaudos draudimas ir tautinio atgimimo pradžia

Tęsinys iš 3 nr.

Knygnešiai buvo paprasti žmonės, kurie nešė knygas iš Prūsijos į Lietuvą, nes caras neleido Lietuvai skaityti lietuviškų knygų. Mokytojai slapta mokė vaikus lietuvių kalbos. 1904 metais buvo spausdinama daug knygų ir statoma spektaklių. Kai prasidėjo Pirmasis pasaulinis karas, mokyklos buvo uždarytos. Nepriklausomybės aktas buvo pasirašytas Vilniuje 1918 m. vasario 16 d. Poetas Oskaras Milašius rašė knygas ir eilėraščius. Motiejus Valančius gimė Kretingos rajone Nasrėnų kaime. Jo tėvai buvo valstiečiai. M. Valančius profesoriavo akademijoje. Palaidotas Kaune. Jis gelbėjo lietuvius nuo alkoholio. Jis 1850 m. buvo paskirtas vadovauti Žemaičių vyskupijai. Parašė apie 50 knygų. Jonas Biliūnas gimė Niūronių kaime, Anykščių valsčiuje, pasiturinčių ūkininkų šeimoje. Jis buvo daktaras. Maironis buvo poezijos pradininkas.

Danielė Punkrytė

*

Jurgis Bielinis buvo knygnešys ir pernešė pusę visų knygų į Lietuvą. Motiejus Valančius kovojo su rūkymu ir gėrimu. Vyskupas Maironis parašė *Lietuva brangi*. Rusai uždraudė Lietuvoje lietuviškas knygas. Buvo nelegalu jas rašyti. Jonas Basanavičius pradėjo leisti pirmą lietuvišką laikraštį *Aušra*. Per 40 metų, kai knygos buvo uždraustos, į Lietuvą jų buvo pernešta gal net ir 5 milijonai iš Prūsijos. Vincui Kudirkai vaikystėje buvo gėda kalbėti lietuviškai, bet jis vėliau pradėjo leisti lietuvišką laikraštį *Varpas* ir parašė Lietuvos himną. Oskaras

Milašius užstojo Lietuvą po Pirmojo pasaulinio karo, bet pats nemokėjo nė žodžio lietuviškai.

Vilkas Swartz

*

Šį metų mes išmokom apie visokiausius žmones. Apie Joną Biliūną, Motiejų Valančių, Lazdynų Pelėdą, Oskarą Milašį, Vincą Kudirką. Mes išmokome apie spaudos draudimą. Jonas Biliūnas gimė 1879 m. ir mirė 1907 metais. Jis mokėsi Liepojos gimnazijoje, parašė *Laimės žiburys*, *Kliudžiau*, *Brisiaus galas*. Motiejus Valančius gimė 1801 m., mirė 1875 m. Parašė apsakymą *Gustelis sukčius*. Lazdynų Pelėdos slapyvardžiu pasirašinėjo dvi seserys Ivanauskaitės, plačiau žinomos savo vyrų pavardėmis. Sofija Pšibiliauskienė gimė 1867 m. ir mirė 1892 m. Marija Lastauskienė gimė 1872 m. ir mirė 1957 m. Jos parašė *Motulė paviliojo*. Maironis (Jonas Mačiulis) gimė 1862 m. ir mirė 1932 m. Jis buvo poetas. Jis parašė *Lietuva brangi*, *Užtrauksim naują giesmę*, *broliai*, *Kur bėga Šešupė*, *Oi, neverk, matušėle* ir daug daugiau. Oskaras Milašius gimė 1877 m. mirė 1839 m. Jis parašė *Lituanie*. Vincas Kudirka gimė 1853 m., mirė 1899 m. Jis parašė Lietuvos himną. Jis irgi parašė *Labora*.

Brigita Gibavičiūtė

*

Aš labai daug išmokau šiais metais apie istoriją! Išmokau apie Vincą Kudirką, Maironį, J. Basanavičių, J. Biliūną, M. Valančių ir daug kitų, net apie vyskupą Sigitą Tamkevičių. M. Valančius gyveno Žemaitijoje, paskiau buvo ištremtas į Kauną. Jis išgelbėjo lietuvių tautą, išmokė lie-

tuvius rašyti ir kalbėti lietuviškai. Jis buvo vyskupas, parašė 50 knygų, pastatė 46 bažnyčias. Buvo pirmas Žemaitijos vyskupas, kilęs iš valstiečių. Vadovavo Žemaičių vyskupijai, išventino 550 klierikų. Išmokė žmones, kad pypkės ir alkoholis negerai. Maironis rašė eilėraščius apie Lietuvą: *Lietuva brangi*, *Kur bėga Šešupė*, *Pavasaris*. Caras buvo labai blogas ir uždraudė skaityti, spausdinti ir rašyti lietuviškai 1864-1904 metais. J. Basanavičius parašė ir išspausdino pirmąjį lietuvišką laikraštį *Aušra* 1883 metais. *Varpą* išspausdino Vincas Kudirka. Jis parašė ir Lietuvos himną. Jonas Biliūnas buvo apsakymų rašytojas.

Lina Samonytė

*

1864-1904 metais buvo uždraustos lietuviškos knygos. Motiejus Valančius buvo vyskupas, rašytojas, literatūros prozos pradininkas, švietėjas, blaivininkas, kovotojas už lietuvių, pirmasis lietuvių pedagogas. Kartą po Sutvirtinimo sakramento apeigų pasikvietęs vaikus klausia vieno drausaus berniuko: "Kuo tu norėtum būti, bene kunigu ar vyskupu?". Tas berniukas vėliau tapo poetu Maironiu. Jis yra naujosios lietuvių poezijos pradininkas, spaudos draudžiamos laikotarpio didžiausias poetas, savo poezijoje išreiškęs to meto tautinius siekimus, dėl to vadinamas atgimimo dainiumi. V. Kudirka gyveno lietuvių spaudos draudimo metu. Jonas Biliūnas – psichologinio apsakymo pradininkas lietuvių literatūroje.

Sabrina Kulnys-Douglas

Agresija nepateisinama

Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LiJOT) netoleruoja ir nepalaiko š.m. sausio 16 d. vykusiose demonstracijose prie Lietuvos respublikos seimo protestuotojų parodytos agresijos. Kita vertus, jaunimo atstovai ragina valdžios institucijas plėtoti atvirą diskusiją su visuomene dėl šiuo metu vykdomų pokyčių visose šalies gyvenimo srityse. "Atsakingi valstybės piliečiai turėtų savo reikalavimus išreikšti kitokiais būdais nei rodoma agresija. Politikai turi skirti itin didelį dėmesį dialogui su piliečiais, bet kokie nauji kardinalūs pakeitimai, liečiantys Lietuvos žmonių gyvenimą, turi būti įvedami tik po diskusijų ir svarstymų su visuomene", – sako LiJOT pirmininkas Šarūnas Frolenko.

Pasak LiJOT vadovo, tauta niekuomet nesiima kraštutinių, jei yra gerai informuota apie valdžios institucijų veiksmus ir ja pasitiki. Šiuo metu pokyčiai valstybės gyvenime kartais yra priimami per greitai, neaiškinant jų poreikio ar svarbos visuomenei, ne-

bandant ieškoti kitų priemonių. "Šalyje įsivyravantis ekonominis nuosmukis palies daugumos Lietuvos žmonių gyvenimus, tarp jų – ir jaunimo. LiJOT siūlo Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, LR Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijai ir kitoms už jaunimo politiką atsakingoms institucijoms sėsti prie bendro stalo ir kartu su jaunimo atstovais ieškoti geriausio jaunų žmonių problemų sprendimo būdo", – komentuoja Šarūnas Frolenko, LiJOT pirmininkas.

Primename, kad Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LiJOT) – 1992 m. įkurta didžiausia nevyriausybinė jaunimo organizacijų sąjunga Lietuvoje. Šiuo metu LiJOT vienija 59 šalies jaunimo organizacijas ir regionines jaunimo organizacijų sąjungas, o tai yra daugiau nei 200,000 jaunų žmonių. Dėl papildomos informacijos kreiptis: **Laura Tyrylytė**, Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LiJOT) ryšių su visuomene koordinatore, el. paštas: lijot@lijot.lt

AŲA

GRAŽINAI BUTKIENEI,

buvusiai mūsų būrelio narei, mirus, gilią užuojautą reiškiamo jos vyrui VLADUI bei visiems artimiesiems –

Lietuvių Namų moterų būrelis

MYLIMAM TĖVELIUI

AŲA

ANTANUI GRIGUČIUI

mirus,

gilią užuojautą reiškiau dukroms DANUTEI RAMANAUSKIENEI, IRENAI PEČIULIENEI, NATALI-JAI KALEINIKIENEI ir BIRUTEI RAGINSKIE-NEI su šeimomis –

Giedrė Slaboševičienė ir sūnus

AŲA

ANTANUI PAŽERŪNUI

iškeliavus amžinybėn,

reiškiamo užuojautą ČESEI PAŽERŪNIENEI, vaikams DALYTEI, DANUKUI ir BRONEI. Visuomet atsimin-sim Antano nuoširdumą ir šilumą, parodytą man, Algiiui ir Donnai Borusams, Kalėdų ir kitomis bendravimo pro-gomis. Labai jo liūdėsimė –

Roma Thorlakson ir Borusų šeima

AŲA

GRAŽINAI BUTKIENEI

mirus,

reiškiamo gilią užuojautą jos vyrui VLADUI, gim-i-nėms bei artimiesiems. Esame dėkingi už a.a. Gra-žinos įnašą Slaugos namams ir įvertiname jos nepa-ilstamas pastangas įgyvendinti ir tobulinti šiuos namus. Pasiilgsime jos nuolatinio apsilankymo, pagalbos gyventojams ir jos raminančios paguodos žodžių bei šypsenos. Tu, Gražina, ilgai gyvuosi mūsų visų širdyse. Ilsėkis ramybėje!

Labdaros Slaugos namų gyventojai, savanoriai, darbuotojai, Labdaros fondo valdyba

PADĖKA

AŲA

LIUDA PAULAUSKIENĖ

(KEVĖŽAITĖ)

mirė 2008 m. gruodžio 11 d.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie vienu ar kitu būdu padėjo atsisveikinti su mūsų brangia mamyte. No-rime padėkoti Toronto policijos garbės sargybai, Pri-sikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simana-vičiui, OFM, už atliktas Rožinio apeigas ir laidotuvių Mišias, Danguolei Radtke už vargonavimą ir gražų gie-dojimą, karsto nešėjams, kun. Jonui Šileikai, OFM, ir kun. Evaldui Daruliui, OFM, už atliktas apeigas kapi-nėse, J. Gurklienei už paruoštus pietus, ponioms už ska-nius saldumynus, visiems draugams, kurie aukomis, gėlė-mis, žodžiais ir darbais mums palengvino skaudų laiką. Ypatingą padėką reiškiamo savo tetai Valerijai Siminke-vičienei už paramą ir visus patarimus ruošiant mamytės laidotuves –

vaikai – Rita ir žentas Roger, Nijolė, Vytautas ir Jurgis su šeimomis

Mirė rašytojas

A.a. Vytautas Petkevičius (1930.V.28-2008.XII.11) – dau-giau kaip 30-ties knygų auto-rius, Lietuvos rašytojų sąjun-gos ir kitų tarptautinių litera-tūrinių organizacijų narys, žurnalistas, žinomas politikos ir visuomenės veikėjas. Jis sa-vo kūrybinį kelią pradėjęs žur-nalistu, vėliau pasuko į litera-tūrą. Pirmajame romane *Prie-miesčio žmonės* (1959 m.), ir vėlesniuose socialinės temos: žmonių likimai ir pasirinkimai sudėtingu karo ir pokario lai-kotarpiu. Parašyti gyva, pa-trauklia kalba, su patraukliu veiksmu romanai ir apsakos tuo metu buvo skaitomi, iš-versti į 12 kalbų. Šiandieninis vertinimas jau kiek kitoks: ro-manai ir apsakos (*Apie duo-ną, šautuvą ir meilę, Ko klykia gervės*) to meto skaitytojams, ypač jaunimui, pateikė neretai vienpusišką, romantizuotą pokario konfliktų paveikslą, neatspindėdami skaudžios tie-sos. Kituose romanuose *Grupė draugų, Šermukšnių lietus* rašytojas jau bandė nuošir-džiau paliesti vėlesnių dešimt-mečių visuomenės ir žmonių tarpusavio santykių temą. Ją savotiškai pratęsė savo pasku-tiniuosiuose darbuose.

Rašytojas daug ir patrauk-liai rašė vaikams. Jo kūryba vaikams ir paaugliams *Kodėl-čius, Gilės nuotykiai Ydų šaly-*

je, Sieksnis, Sprindžio vaikas, Molio Motiejus – žmonių kara-lius, Didysis medžiotojas Mikas Pupkus ir kitos tikriausiai iš-laikys laiko bandymus geriau nei minėti romanai ir apsakos.

Kaip politikas V. Petkevi-čius į Lietuvos gyvenimą įnešė daug prieštaringumo. Rašyto-jas buvo smerkiamas už kola-boravimą su sovietiniais oku-pantais jaunystėje. Tačiau bu-vęs komjaunuolis ir komparti-jos narys po kelių dešimt-mečių, prasidėjus “Gorbačio-vo pertvarkai”, vienas iš pir-mųjų įsijungė į Lietuvos Ža-liųjų judėjimą, vėliau tapusį Lietuvos sąjūdžio dalimi. Są-jūdžio metais sueigose Alytu-je, Vilniuje, Birštone ir kitur mokėjo suteikti drąsos, pasiti-kėjimo viešai ginti savo nuo-statas. Vytautas Petkevičius buvo Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio iniciatyvinės grupės, vėliau – ir tarybos nariu; 1992-1996 m. Lietuvos seimo narys, Lietuvos valstybinio saugumo komiteto pirmininkas. Už lite-ratūrinę ir visuomeninę veiklą apdovanotas Lietuvos valsty-bine premija.

Bet sąjūdžio metais gimusi vienybė netrukus suaižėjo. Pasiekus pirmąjį tikslą – pa-skelbus Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, bendramin-čių keliai pradėjo skirtis: dėl asmeninių savybių ir gyveni-

mo patirties, dėl skirtingų po-litinių veiksmų, nuostatų, ateities vizijos. Tada ir pasiro-dė du paskutiniai V. Petkevi-čiaus kūriniai *Durnių laivas*, vėliau ir šios knygos tęsinys *Durniškės*.

Juos skaitant galima pa-justi, kas išskyrė bei suprieši-no anuomet gana vieningą tą aprašomą žmonių grupę. Šie kūriniai palietė skaudžią as-menybių iškilimo ir smukimo, populiarumo ir išdavystės, tuštybės ir ambicijų, valdžios ir asmeninės naudos siekius bei kovą, neretai lydimą pa-prasto egoistinio savanaudiškumo. Iš puslapių ryškėja ir paties rašytojo asmenybės bruožai: kartais smulkmenišk-as kerštingumas, savęs su-reikšminimas, kartais tiesiog nepagarba savo priešininkui.

Knygos teiginiai ir verti-nimai buvo sutikti labai įvai-riai; vieni pritarė, kiti atmetė kaip neatitinkantį tiesos šmeižtą. Rašytojas V. Petkevi-čius ne vienerius metus byli-nėjosi su Lietuvos nepriklausomybės akto signataru V. Landsbergiu dėl išsakyto tvir-tinimo knygoje.

Likimas pats nutraukė ginčą be nuosprendžio, kas teisus, kas – ne: rašytojas mi-rė, nepasibaigus teismui. Vė-liau byla buvo nutraukta ofi-cialiai. Mums liko jo knygos ir prisiminimai apie jo darbus ir kūrybą...

S. Katkauskaitė

Žagariečiai kviečia

Galbūt Žagarė ne kiek-vienam miestas, bet tiems, ku-rie jame tebejaučia savąsias šaknis, Žagarė yra vienintelis toks gilios ir sudėtingos praei-ties, savito grožio gamtos, sa-vito būdo žmonių kraštas. Kiekvienas išėjo iš jos sušildy-tas tėvų namų, žydinčių vyšnių ir kvepiančių ievų, čurlenan-čios Švėtės ir ošiančio parko, ugdžiusios asmenybę mokyk-los, kultūros ir sporto tradici-jų, penkių šventovių varpų skambėjimo. Šis kraštas visa-da laukia savo sugrįžtančių vaikų...

Draugija “Žagariečiai” siekia burti žagariečius, ska-tinti juos aktyviai dalyvauti visuomeninėje, kultūrinėje, švietėjiškoje, renginių organi-zavimo veikloje, palaikyti glau-džius ryšius su Žagarės krašto institucijomis ir nevyriausybi-nėmis organizacijomis, domė-tis krašto istorija, propaguoti įvairią su Žagarės miestu susi-jusią veiklą, siekti Žagarės sa-vitumo išlaikymo ir puoselė-jimo. Kviečiame visus, kurie gimė, augo, mokėsi, dirbo, gy-veno ar kitaip buvo susiję su Žagare ir jaučia nostalgiją šiam mielam miestui, įsijungti į dr-jos veiklą. Daugiau infor-macijos galima rasti interneto svetainėje www.zagarieciai.lt.
Gintaras Leperskas,
draugijos “Žagariečiai” pirm.
Tel. +37062113395

PADĖKA

AŲA

STASYS JOKUBAITIS

iškeliavo į amžinybę 2008 m. lapkričio 30 d.

Nuoširdžiai dėkojame V. Pūtvio šaulių kuopos vadui V. Pečiuliui ir visai kuopai už sargybą prie karsto ir už gražų palydėjimą į amžinojo poilsio vietą; klebonui kun. V. Staškevičiui už maldas prie karsto laidotuvių namuose ir už aukotas gedulines Mišias; prelatui J. Staškevičiui už maldas prie kapo. Dėkoja-me visiems už pareikštas užuojautas, užprašytas Mišias, atsiųstas gėles ir dalyvavimą laidotuvėse.

Jokubaičių šeima

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Dr. Gintarė Sungailienė
(905) 271-7171
115 Lakeshore Road E.
Mississauga, ON L5G 1E5
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900
104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

KREIPIMASIS

Kanados lietuvių fondas šiais metais ruošiasi įkurti interneto tinklalapį lietuvių ir anglų kalbomis. Tinklalapis turi būti sukurta pagal šių laikų technologijos standartus ir saugus jo naudotojams. Todėl Fondas kreipiasi į visus specialistus, dirbančius ar turinčius kvalifikacijų interneto tinklalapių kūrimo ir priežiūros srityje, ir prašo atsilipti į šį kreipimąsi.

Prašome siųsti asmenines ar bendrovės kvalifikacijas interneto tinklalapių kūrimo ir priežiūros srityje Fondo raštinėn ne vėliau kaip penktadienį, vasario 27 d.

Gauti atsiliepimai bus perduoti specialiam Fondo tarybos komitetui, atsakingam už interneto tinklalapio projekto įgyvendinimą. Atrinkti kandidatai bus pakviesti pateikti Fondui tinklalapio įkūrimo ir priežiūros projekto įkainavimą (*project proposal*) pagal pateiktas Fondo specifikacijas ir gaires (*terms of reference*).

Tinklalapio kūrimo projekto pradžia numatyta š.m. balandžio mėnesį.

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Per 46 metus Jūsų sutelktas 4.94 mln. dol. Fondo pagrindinis kapitalas davė 3.15 mln. dol. pelno lietuvių išlaikymui Kanadoje, humanitarinei pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams.

**Remkime Kanados lietuvių fondą
ir prisiminkime jį savo testamentuose!**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p. Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

ROYAL LEPAGE

**Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars**

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

MARGUTIS Parcels
4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2009 m. vasario 4 d. ir 18 d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2009 m. vasario 4 d. ir 18 d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300* COUPON **\$300***
off for 1 parcel **off**
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

STUDY ABROAD

Summer Writing Workshop in Vilnius, Lithuania

July 20 – August 4, 2009

**Study writing in an as-yet undiscovered baroque gem that
The Lonely Planet called 'The New Prague'**

For details, visit: <http://www.sumlitssem.org/lithuania/>

Summer Literary Seminars (SLS) presented in cooperation with
The Humber School for Writers and Concordia University

Tėviškės žiburių spaudos vakaras, šiemet minint leidybos 60-metį, įvyks balandžio 18, šeštadienį, 6 v.v. Anapilio didžiojoje salėje, Mississaugoje. Leidėjų sprendimu, stengiantis sutaupyti lėšų, bus koncertas, loterija ir lengvos – vyno ir sūrio vaišės, o ne vakarienė, kaip buvo įprasta. Koncertą atliks muz. Dariaus Polikaičio vyrų sekstetas – dalis Čikagos "Dainavos" ansamblio. Ontario valdžiai sugriežtinus loterijų taisykles, bilietus galima platinti tik šioje provincijoje ir laimikius gali laimėti tik jos gyventojai. Taip pat nepiniginį laimikių, pvz., paveikslų vertė, turi būti patvirtinta atskiros agentūros ir pan. Todėl šiemet loterijos laimikiai bus tik piniginiai (arba "gift certificates"). Leidėjai dėkoja visiems, kurie praityje yra aukoję rankdarbių, meno kūrinių bei kitų gražių ir vertingų laimikių, praturtinusių mūsų loteriją. Ji visada mus nešė pelno ir padėjo padengti metinių spaudos popiečių išlaidas. Tikimės, kad visi mūsų rėmėjai ir toliau supras mūsų veiklos svarbą ir, pasiryžę jai padėti išsilaikyti, prisidės prie *Tėviškės žiburių* ateities – dalyvavimu, prenumerata ar auka.

QUEEN SYRENA TRAVEL

133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Po sunkios ligos Medelis žadėjo išeiti į pensiją. Net nebesiskelbiau! Aktyviai klientų neieškojau. Deja, Jūs neleidžiate – vis tebeskambinate įvairiais kelionių reikalais. Negi atsisakysi – dar vis patariu, paieškau, paruošiu! O jei galiu paruošti vienam ar penkiem – galiu paruošti ir dešimčiai ar penkiasdešimčiai! Taigi – skelbiuosiu vėl – skambinkite! Mano kainos dar vis geriausios! Šiais kompiuterių laikais būtų geriausia, jeigu Internetu, ar kitu būdu, Jūs pasiieškotumėte sau geriausias datas, tinkamiausioje oro linijoje už Jums geriausią kainą ir tada leistumėte man gauti Jums dar geresnę kainą. Labai paprasta!

Skambinkite tiesiai man pačiam, arba, manęs nepagaunant, poniai Wiolai – angliškai arba lenkiškai – telefonu 416-531-8110. Pasakykite, kad esate mano klientai – ji Jums pritaikys mano normaliai duodamas nuolaidas. GERO KELIO!

MEDELIS CONSULTING el.paštas: travelwithal@rogers.com
ALGIS ir STEFA MEDELIAI **Tel. 905-306-9563**

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.

Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(for Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (dry-wall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, "plumbing" darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲS ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

AUKOS

A.a. Tado Krasausko 18 metų mirties prisiminimui O. Krasauskienė *Tėviškės žiburiams* auکوjo \$160.

A.a. Gražinos Butkienės šviesiam atminimui pagerbti *Tėviškės žiburiams* auکوjo: \$100 – G.L. Matukai, L. Pacevičienė; \$80 – K.R. Poškai; \$50 – A. Šimkus, V.P. Jankaičiai; \$25 – V.K. Gapučiai; \$20 – V.V. Paškai, J.N. Budriai, O.J. Gustainiai, A. Mikšienė, J. Pacevičienė, V. Augėnas, S. Kėkštas, A. Rimkus, O. Dementavičienė, D. Barkauskienė, S. Aušrotienė, B.V. Biretos, J.E. Čuplinskai.

A.a. Antano Pažėrūno atminimui pagerbti O. Senkuvienė (Wasaga Beach, ON) *Tėviškės žiburiams* auکوjo \$40.

A.a. Antano Ambraškos prisiminimui pagerbti Petras Stepanauskas *Tėviškės žiburiams* auکوjo \$30.

A.a. Stasio Janavičiaus atminimui Petras Stepanauskas *Tėviškės žiburiams* auکوjo \$30.

A.a. Aleksui Parėščiui mirus, užjausdami žmoną Bronę, dukras Kristiną, Ireną ir Ritą su šeimomis, Danutė ir Motiejus Jonikai *Tėviškės žiburiams* auکوjo \$25.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell). Vokiškas patyrimas.

HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

TORONTONT

Anapilio žinios

• Sausio 18, sekmadienio rytą, Punske mirė a.a. Antanas Grigutis, 89 m. amžiaus, tėvelis mūsų parapijos klebonijos buvusios šeimininkės Danutės Ramanauskienės bei Irenos Pečiulienės, Natalijos Kaleinikienės, Birutės Raginskienės ir jų visų vaikų bei vakaičių senelis ir prosenelis. Iškilmingos Mišios už velionį buvo aukojamos Lietuvos kankinių šventovėje sausio 20, antradienį.

• Sausio 19, pirmadienį, mirė ir sausio 22, ketvirtadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Jonas Vytautas Margis, 87 m. amžiaus, pirmasis ir ilgametis Toronte lietuvis vaistininkas, kurio vardu vaistinė tebeveikia ir dabar.

• Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambaryje.

• Pirmosios Komunijos pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje.

• *Žodis tarp mūsų* knygelių sausio-vasario laidą platina A. Augaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

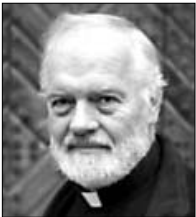
• Anapilio knygyne galima įsigyti: *Lithuanian Heritage* lapkričio-gruodžio numerį, vaikų dainelių bei eilėraščių garsaploktę (CD) „Pučia vėjas“, Anapilio sodybos „Gintarėlių“ garsaploktinį (CD) dainų albumą, Montrealio lietuvių choro kalėdinių giesmių garsaploktę (CD) „Adeste Fideles“, Algio Statkevičiaus paruoštą Anapilio parapijos 80-mečio šventės vaizdaploktę (DVD) ir vaikučiams – Richard Scarry *Mano žodyną* ir Vytės Nemunėlio *Meškiuką rudnosiuką*. Šiuo metu knygyne galima įsigyti nupiginta kainą senesnių knygų.

• Mišios vasario 1, sekmad.: 9.30 v.r. už a.a. Algirdą Kazilį; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Geroro Ganytojo šventovėje vasario 1, sekmad., 2 v.p.p. už a.a. Stepą Ignatavičių; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje sausio 31, šeštad., 3 v.p.p. už a.a. Vandą Lapienienę.

A.a. Aleksui Pareščiui mirus, užjausdama jo žmoną ir šeimą, M. Biekšienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$25.

Tėviškės žiburių tinklalapyje rasite naudingos informacijos apie prenumeratas, skelbimus ir pan. Taip pat galite pasiskaityti šios savaitės numerio 15 ir 16 psl.

KLB Toronto apylinkės valdybos rengiamame Nepriklausomybės šventės minėjime, Anapilyje, Mississaugoje, š.m. vasario 22 d. pagrindiniu kalbėtoju bus kun. Antanas Saulaitis, S.J. Jis – Pal. J. Matulaičio misijos kapelionas Lemonte (JAV), 1997-2006 gyveno Lietuvoje, tarnaudamas Vilniaus Šv. Jonų šventovėje, Vilniaus akademinėje sielovadoje ir dėstydamas aukštųjų mokyklų studentams. Prieš tai nuo 1977 m. dirbo Čikagos Jaunimo centre, kapelionų stovyklose, jaunimo sielovadoje, buvo vysk. P. Baltakio, OFM, sielovados tarybos narys. Palaiko ryšius su Pietų Amerikos lietuviais nuo parapijos vikaro Sao Paulo (Brazilija) laikų (1970-1977). Jėzuitų vienuolijoje buvo provincijolu ir vyresniuoju. Bendradarbiauja spaudoje, parengė leidinių.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Sekmadienį, per 10.45 v.r. Mišias giedojo parapijos vaikų/jaunimo choras, o ši sekmadienį giedos „Volungės“ choro moterų grupė.

• Kadangi šie yra Apaštalo Pauliaus metai, vietoj trečio eilinio sekmadienio Mišių liturgija buvo imama iš Pauliaus Atsivertimo šventės. Ta proga prieš Mišias buvo įneštas Šv. Pauliaus paveikslas, kurį tai progai paruošė Daina ir Romas Puteriai. Prel. E. Putrimas pasakė proginį pamokslą.

• Ryšium su maldos savaitė už krikščionių vienybę, lietuvių ekumeninės pamaldos vyks kovo 17, antradienį, 7 v.v. šios parapijos šventovė, o lietuvių liuteronų Išganytojo parapijos šventovėje tokios pamaldos vyks kovo 22, sekmadienį.

• Sausio 21 d. palaidota a.a. Adelė Čalutkienė, 89 m. Paliko brolių Algį Gylį Klyvlande ir gimines Lietuvoje. Sausio 22 d. palaidotas a.a. Balys Vaišnora, 88 m. Paliko sūnų Algį, dukrą Ireną ir vaikaitį Lucioį. Yra miręs a.a. Pranas Kėvelaitis, 86 m. Laidotuvių Mišios bus šios parapijos šventovėj ketvirtadienį, sausio 29, 10 v.r.

• KLKM draugijos parapijos skyriaus susirinkimas vyks ši sekmadienį, po 12.15 v.d. Mišių.

• Pakrikštyta Neita, Jūratės (Venslavičiūtės) ir Mariaus Karpavičių dukrelė.

• Mišios sekmadienį, vasario 1: 8 v.r. prašant pašaukimų į dvasinį luomą; 9 v.r. už a.a. Alfonsą Simonavičių – 25 metinės; 10.45 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius, už a.a. Laimutę Gaižutienę – 2 met., už a.a. Alfredą Stulginską; 12.15 v.d. už a.a. Liudą Vyšniauską – 10 met.

Labdaros Fondo žinios

• Dėkojame visiems, kurie aukojo a.a. Gražinos Butkienės atminimui pagerbti. Sausio 21 d. įvyko valdybos posėdis, kuriame buvo patvirtinti Labdaros fondo nariai: Judita Kavaliauskas, Chester Kavaliauskas, Janė Vingelienė, Alicija Jurcevičius, Vincas Paulionis, Sophie Kojelis, Dana Puzeris. Kovo 22 d. Lietuvių Namuose įvyks Labdaros fondo metinis susirinkimas.

Maironio mokyklos žinios

• Vasario 14 d. yra Šeimos diena – nebus pamokų. **Živilė**

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruožė.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, vasario 1, pamaldos – 9.30 v. ryto su Šv. Komunija. Pamaldų metu vyks ta sekmadienio tikybos pamokos vaikams, po jų – Moterų draugijos susirinkimas šventovės patalpose.

Lietuvių Namų žinios

• Lietuvių Namų ir Labdaros valdybų posėdis – vasario 10 d., 7 v.v. Lietuvių Namų seklyčioje.

• Sekmadieniais Lietuvių Namų svetainėje nuo 11 v.r. iki 2 v.p.p. vyksta tradiciniai pietūs. Bare „Lokys“ popiečių metu rodomi lietuviški koncertai bei filmai. Kviečiame visus pietauti Lietuvių Namuose. Auto aikštelė pietautojams nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. nemokama.

• Bare „Lokys“ galima stebėti tiesiogines sporto (prasižada Eurolygos varžybos), pramogines bei informacines Lietuvos televizijos transliacijas. Dėl platesnės informacijos, programų tvarkaraščio ir laiko prašome skambinti į LN raštinę tel. 416 532-3311 arba į barą tel. 416 534-8214.

• Lietuvių Namai ieško tarnautojų darbui nepilnu laiku renginių metu, taip pat virėjų, valytojų. Kreiptis į vedėją. tel. 416 532-3311.

• Sausio 25, sekmadienio popietėje, Lietuvių Namų seklyčioje, įvyko filmo *Kelionė per Lietuvą* rodymas. Susirinko nemažas būrys žiūrovų, kurie su dideliu susidomėjimu, neišvykdami iš Kanados, galėjo pakeleliauti gražiausiomis giminės vietovėmis, pabuvoti jos pilyse, muziejuose. Tai puikus kelrodis ir tautiečiams, vykstantiems į Lietuvą jos 1000-mečiui paminėti. Norintieji savo draugus supažindinti su „gintarine Lietuva“ (filmo komentarai anglų kalba), prašomi kreiptis į LN Kultūros komisiją, tel. 416 769-1266. Be to, Kultūros komisija turi daug kitų įvairaus žanro įdomių juostų ir DVD diskų. **VK**

KL Muziejaus-archyvo žinios

• 2008 m. lapkričio mėnesį pradėtas remontas muziejaus patalpose išlaikyti pastovią temperatūrą ir drėgmės lygį. Tikimasi, kad remontas bus užbaigtas iki vasario mėn. pabaigos. Muziejaus lankymas šiuo laikotarpiu nutrauktas, bet reikalui esant galima susitarti su vedėju, skambinant tel. 905 566-8755.

• Bibliotekoje pastatytos naujos knygų lentynos ir knygos dabar rūšiuojamos pagal pernai kompiuteryje įvestą katalogą. Jų yra apie 3,000 kataloguotų, dar per 1,000 nekataloguotų.

• Dėkojame Kanados lietuvių fondui už gautą paramą šių projektų įgyvendinimui.

• Šiomet sueina 20 metų nuo muziejaus-archyvo įsteigimo. Tikimės, kad specialią parodą galima bus surengti šių metų antroje pusėje.

• Tvarkant tėvėlių ir senelių turtus, KLB muziejaus-archyvo vadovybė primena, kad priima dokumentus, laiškus, pažymėjimus. Daiktų nepalikti prie durų – prašome susitarti su vedėju dr. A. Pabedinsku, tel. 905 566-8755. **Inf**

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimas įvyks 2009 m. vasario 15 d. Aušros Vartų parapijoje. Po iškilmingų pamaldų šventovėje vyks minėjimo aktas salėje. Paskaitininkė – Gintė Damušytė, Lietuvos ambasadorė Kanadoje. Meninę programą atliks Lietuvos aktorė Virginija Kochanskytė. Po minėjimo – vaisės, paruoštos Montrealio vaikų choro. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Minėjamą rengia KLB Montrealio apylinkės valdyba.

Jau galima kreiptis į kleb. kun. G. Mioldažį dėl pajamų mokesčių lapelių. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

A.a. Mary Pauliukaitytė-Laurinaitenė (1919-2009) mirė sausio 23 d., žmona a.a. Juozo Laurinaičio. Liūdi vaikai Tony (Saundra), Julie (Fred), Nellie (Frank); vaikaitiai Sandy (Steve), Michael, David, Steven (Darlene), Anthony, Kristina (James), Melissa, Ricky; provaikaičiai Nicholas, Hannah, Connor, Wyatt ir Finn. Klebonas kun. Aloyzas Volskis aukojo gedulines Mišias. Palaidota šalia vyro Cote-des-Neiges kapinėse. Mary gimė Montrealyje. 1940 m. sukūrė šeimą su Juozu. Ilgą laiką Laurinaičiai turėjo maisto krautuvę Frontenac gatvėj, arti šventovės ir parapijiečių. Nuo 1956 metų priklausė Šv. Elzbiets draugijai; nuo 1960 metų, Šv. Onos draugijai. Užuojauta šeimai.

Šv. Elzbiets draugijos susirinkimas – vasario 1 d. po šv. Mišių ir po kavutės. Narės prašomos atsinešti draugijos knygučių ir užsimokėti metinį narės mokesį.

Šv. Onos draugijos susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 8. Narės prašomos atsinešti savo knygučių dėl metinio mokesčio. Bus kavutė.

“Auksinis ratelis” rinksis vasario mėnesį. Visi pensininkai kviečiami atsilankyti ketvirtadieniais.

Šv. Kazimiero parapijos atleidai ir pietūs įvyks sekmadienį, kovo 1. Prašome pasižymėti šią datą kalendoriuje. **VL**

A.a. dr. Vitalija Giriūnienė-Litvinienė mirė Maison-neuve ligoninėje sausio 23 d., sulaukusi 97 metų. Liko vyras Vytautas Litvinas, sūnus Ladas su žmona Janina ir Linas, kiti giminės bei artimieji. Velionė palaidota sausio 27 d. Mount Royal kapinėse po gedulinių Mišių Šv. Kazimiero šventovėje.

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ATSIŪSTA PAMINĖTI

LIETUVIŲ GODOS, laikraštis Gudijos lietuviams, 2008 m. gruodžio, nr. 12(183) laidoje pažymi savo 15 metų leidybos sukaktį. Alfonsas Augulis, “Gervėčių” klubo pirmininkas, sveikindamas laikraštį linki sulaukti ir 20-mečio. Kanados TŽ linki gyvuoti ir stiprėti. Laikraštį, 1000 egz. tiražu leidžiamą, redaguoja Marija Šaknienė. Spausdinamas Vilniuje, AB “Spauda”, Laisvės pr. 60, 2056 Vilnius.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ LEIDYBAI vis didėjančius finansinius sunkumus sudaro nesumokėtos sąskaitos už SKELBIMUS ir PRENUMERATAS. Pajamos mažėja, o spausdinimo bei kitokios su leidyba susijusios išlaidos kyla. *Žiburių* valdyba nutarė, kad prenumeratai pasibaigus, po dviejų perspėjimų laikraščio siuntimas nesusimokėjusiam skaitytojui bus nutrauktas. Prenumeratoriai prašomi įsidėmėti adresą lipdėje atspausdintą datą, kuri nurodo iki kol prenumerata sumokėta. Leidėjai nuolat dėkingi visiems, kurie laiku susimoka ir remia lietuvišką spaudą.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS:

jeigu savaitraščio pristatymas vėluoja daugiau kaip 3-4 dienas, pateikite savo adresą KANADOS PAŠTO BENDROVEI tel. 1-800-267-1177 arba el. paštu, tinklalapyje www.canadapost.ca (pasirinkite Resources skyriuje “Contact us”, tada “General Customer Service”)

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628